

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petlitvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več kot trikrat . . . 8 „
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
3 26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Večja po pošli:
za celo leto naprej K 26—
za pol leta „ „ 13—
za četrt leta „ „ 6-50
za en mesec „ „ 2-20

V upravništvu:
za celo leto naprej K 22-40
za pol leta „ „ 11-20
za četrt leta „ „ 5-60
za en mesec „ „ 1-90

Za pošilj. na dom 20 h na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez
dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
Vsprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 14 strani.

Po IV. češkem katoliškem shodu.

Praga, 2. sept.

Ni bilo prav, da smo Slovenci tako pozabili na češki katoliški shod v Pragi. Dr. Breclj in par duhovnikov — pa smo vsi. »Slovenec« je pač prinesel par notic, a menda se je včasih za kako manjšo reč zagnalo več šuma, nego za to. Pa kar je, je. Doma imamo pač dosti dela, a z vsemi silami se moramo izogniti, da se ne skrijemo v lastno lupino, kakor polž, in da si ne zapremo oči v svet. Beseda o slovenski zavesti in vzajemnosti sicer še ni zaspala. Bog ne daj, da bi kedaj! Toda prva stvar v tem oziru je osebni stik z zemljo in ljudmi, ki so po rodu in jeziku naš bratje. Še le po takem stiku dobi vzajemnost praktično obliko. Predvsem pa stik z osebami skupnih načel, skupnega svetovnega naziranja, skupnega verskega prepričanja. Od sijajnih manifestacij katoliških shodov se ne vračajo nikoli prazen. Obogati se z novimi mislimi, naučiš se marsičemu, a kar je več: mogočni individualni vtisi ti razširijo tvojo notranjost, oplode celo tvojo osebnost. Zlasti pri Čehih, teh temperamentih, gorkih naših bratih, ki pri njih vsako misel spremlja globoko čustvovanje, ki pri vseh njihovih besedah in kretanjah čuješ, kako živo jim polje srčna kri.

»Slovenec« je gotovo posnel že po listih, kako se je po vrsti lepo in izbrano izvršilo vse po programu od začetka do konca. O tem ne bom pisal. Le par svojih vtisov naj izdam naši javnosti. Nalašč izpuščam veliki sprevod, ki se je vil od Narodnega gledišča do Hradčan, ki je v njem s ponosno samozavestjo korakal plemič poleg delavca in kmeta, duhovnik od kanonika do kaplana poleg ljudstva v pestrih domačih nošah. Pred desetimi leti

*) »Slovenec« je o češkem katoliškem shodu priobčil po vrsti izvirna in zanimiva poročila, ne samo o glavnih zborovanjih, temveč tudi o važnejših odsekih, ker je »Slovenec« na shodu imel svojega posebnega poročevalca. Njegova poročila so bila natančna in tako temeljita, da so vsakogar zadovoljila, kdor jih je bral. (Op. ured.)

bi bilo to nemogoče. Nad 12.000 ljudi, ki javno manifestirajo svoje katoliško prepričanje, in ki jih vsa Praga z izredno taktčnostjo smatra za enakopravne, še več za drage goste.

Ta je moj prvi silni vtisek. Zastopniki praškega mestnega odbora pridejo pozdravit shod. Novotný v imenu celega odbora ponovno izjavlja, da jim je katoliški shod zelo simpatični. Mesto okraši ulice, ki se po njih vije slovesni sprevod; mesto prepušča šole, da v njih prenočujejo gostje; zastoj jim preskrbi ležišča, dejansko pomaga pripravljavnemu odboru, kjer more. Ko bi ne bilo tu nič drugega, nego uljudnost, bi bilo to lepo in vredno pohvale in zahvale. Lepo že zato, ker nam priča o visoki, resni izomiki češkega naroda, in ker nam kaže, da svobodoljublje in demokracija nista pri njih prazni besedi.

Ali se bo jelo pri nas v tem oziru tudi dani? Ali bo loški župan, ki pozdravlja naše telovadce, našel kaj posnemavcev? Upajmo! Javno življenje pri nas je pač še na tisti stopnji, ki je bilo na nji fantovsko še pred nedavnim časom. Na besedo se je odzval kol in za kolom poleno in kamenje. Takemu postopanju pravimo surovost in ta je grda ponoči na vasi, grja pa med ljudmi, ki so trgali leta in leta hlače po šolah. Praški mestni odbor daje lep zgled, ki naj bi ga posnemali tudi pri nas. Seveda si mora ravno katoličan šele po težkem boju priboriti ravnopravnost v sedanjem družabnem življenju. Ne prezirimo, da si jo je priboril že na Češkem; in da je vsled tega še mnogo manj voljan na Slovenskem veljati za Slovence druge vrste.

V torek dopoldne se je razpravljalo kmečko vprašanje. Poročilo izobraženega kmečkega posestnika Šafranka me je zanimalo zlasti za to, ker je zvezo kmečkega stanu z vernostjo prav tako opisal, kakor svec čas pri našem shodu dr. Laginja. Kar mi ostane nepozabno, je to-le: Med razpravo stopi na oder srednje starosti kmečič in pravi nekako tole: »Pri nas na Časlavskem smo se kmetje katoliškega prepričanja že precej dobro organizovali v raznih društvih; zato smo si tudi mogli izbrati svojega poslanca in državni zbor, toda v sosednjem Kutnogorskem okraju še spe. In to me boli. Če je kdo odtam tukaj, naj se oglasi, da se pogovorimo, kako bi se organizacija pričela tudi tam. Če ne ve drugače, naj piše kar meni. Jaz pridem rad, kamor je treba.« Lepota tega nastopa

se izgubi, če bi hotel tu dostavljati kaj besedi. Občudovaje sem uprl svoje oči v prijazno lice tega moža, ki mu je iz vseh mišic na obrazu, zlasti pa iz svetlih oči sijala nezlomna sila, ki je ž njo pripravljen braniti in širiti svoje prepričanje.

O ženski izobrazbi je predavala učiteljica Hoffmannova iz Kojetina na Moravi. Pregledno, marljivo sestavljeno, priča izredne inteligence. Pri nji in pri učiteljici Rozsypalovi iz Pólznja mi je pa imponiralo, da sta tako samozavestno odklanjali svobodomiselnih napade. Češke učiteljice imajo več skrajno liberalnih listov in organizacij; to je umljivo in lahko razložljivo; zato je pa tem lepši pogum učiteljice našega mišljenja. Shoda se jih je udeleževalo redno nad 40.

Pa še nekaj! Skrb za žensko izobrazbo v katoliškem duhu napreduje na Češkem. Nebrojno ljudskih in meščanskih šol, zavodov, več pripravnih. V najnovejšem času so pa šli še dalje: Na kralj. Vinogradih imajo šolske sestre te-le zavode: češko žensko gimnazijo s pravom javnosti; dvorazredno dekliško trgovsko šolo, kurs za izobrazbo industrialnih učiteljic za ljudske in meščanske šole, kurs za izobrazbo vzgojiteljic in za vse te panoge velik prezionat. Gimnaziastke plačujejo v njem po 40 K mes. V ženskem vprašanju teoretiško razpravljati je zelo prijetno; a edino hasnovita je taka teorija, ki iz nje za naš čas in naše razmere vzrastejo prakt. naprave v obrambo verske izobrazbe med ženskami. Od nekdanj že ponavljam to načelo in zato me iskreno veseli napredek v zlati Pragi, kjer se šolske sestre tudi ženske gimnazije ne boje.

Češko narodno gledišče je za časa katoliškega shoda prirejalo same umetniške dr. vršene, v pravem oziru lepe predstave. Češki narod smatra to gledišče za važen kulturni zavod, ki je ponosen nanj; tudi glediško vodstvo se ravna po tem. Tako si je mogoče razložiti, da prireditelji gledišča slavnostno predstavijo v čast udeležencem katoliškega shoda, ki se je udeleželo škofje s kardinalom na čelu. Stara resnica se mi je oživila v duši, ki sem jo že v najraznovrstnejših oblikah razglašal, ki je pa tako plastično nisem nikoli še videl pred seboj, nego ob ti priliki: Edino uspešno apologetičko delovanje, ki ne more ostati brez sadov, je organizirano delovanje katoličanov v vseh kulturnih panogah, prej vsem tudi v umetnosti. Češki škofje v gle-

dišču! Politika in socialno gospodarsko delo — eh bien! Študij, napredek v znanstvu pod sivo zastavo teorije — potrebno! A ne pozabi, moriture Delli, na umetniško izobrazbo in prakso v vseh vrstah, ki se v njih v čutni obliki predstavlja lepota.

Fini okus, ki se mu je poznalo, da je izšolan v tradicijah domače češke umetnosti, je mehko prijazno odseval z vseh dekoracij v zborovalnih prostorih. Tudi Čehi, ki prihajajo h katoliškimi shodom, kažejo živo, da so deca umetniško visoko nadarjenega naroda. — Ploska se pri takih shodih rado; to je umljivo samo po sebi. Tudi to ni nič posebnega, da je shod slovenske goste odlikoval in jih prisilil, da so se pokazali v javnosti. Kdor je navdušenja in ploska že vajen, ga to ne vznemirja. A individualna oblika, ki si je ž njo srčna toplota poiskala ob koncu shoda zunanega izraza, mi je ostala globoko v spominu. Resno pobožni koral v čast sv. Vaclavu, star kot spomini češkega naroda, je zaoril ob sklepu v dvorani. In za njim med tem, ko se je našeta množica rinila proti vratom: Kde domov můj, Hej Slovane, Moravo... Vse je pelo. Slovincem so pa zakročili našo: Mnoga leta srečni bili...

Dr. K.

IV. češki katoliški shod v Pragi.

(Dalje.)

III. dan.

Praga, 2. sept.

Ob 8. uri zjutraj so se zopet začela predavanja v dvoranah na Zofijskem otoku. Šafránek (kmet) je obravnaval o »agrarnem vprašanju«. — Ob istem času se je vršilo v mali dvorani zborovanje katoliških urednikov in se je sklenilo, da se uredniki v imenu češkega Pijevega društva pridruže »društvu katoliških žurnalistov v Avstriji« ter ustanove korespondenčni urad. Sklenilo se je tudi ustanoviti veliko provinčnih listov. — »O katoličanstvu in izobrazbi žena« je govorila gospodična učiteljica Marija Hoffmann. Povdarjala je zlasti potrebo, da se ženska ravnata kot moški izobrazi, da mu je ravnopravna tudi po duhu. — »O krščanski šoli« je govoril profesor Emil Žák. Najvišja naloga šole je vzgojiti značaje. Mogoče je to le na krščanskem temelju. Katoliške otroke morajo vzgajati resnično katoliški

LISTEK.

Sven Hedinova odkritja v Tibetu.

V Harpnerjevem »Monthly Magazine«, v avgustovem zvezku, je izšlo prvo poročilo o najnovejšem velikem potovanju Sven Hedinovemu po Tibetu. Dolgo časa že ni bilo nikakega poročila o tem neustrašnem raziskovalcu Srednje Azije in bilo se je že resno bati, da je morda ponesrečil. To najnovejše poročilo poroča o celi vrsti velevažnih novih zemljepisnih določb in odkritij, katere so se posrečile v dosedaj popolnoma neznanih ozemljih tajinstvenega Tibeta, od katerega naravne krasote jo poročevalc naravnost očaran.

Prvo poročilo opisuje potovanje od Šigatze do jezera Manasarobar, »svetega jezera« v zapadnem Tibetu. Najpomembnejše odkritje na tem potu je bila ustanovitev, da leži vzporedno s himalajskim pogorjem ogromno gorovje in da se razteza skozi južni Tibet, dokler ne preide v pogorje »Nyen-čen-tang-la«, katero se severno od Lhasse razteza proti severovzhodu. Tu, kjer je zemljepisna veda dosedaj naslučevala samo nizka pogorja — velika jezera v srednjem Tibetu se smatrajo za vrelce severnih pritokov reke Brahmaputra — se vzdiguje eno izmed največjih pogorij sveta, ki se more glede

na visokost in veličastnost primerjati edino le s Himalajo, in o tem gorovju ni bilo dosedaj na nobenem zemljevidu niti črtice. Skupino Nyen-čen-tang-la južno od jezera Tengri-Nor je prekoračilo že več raziskovalcev, med njimi tudi Littledale. Da pa ima ta skupina še tako daleč svoje podaljške v zapadnoseverozapadni smeri, skoraj 1200 angleških milj, to je dognal Sven Hedin. Gotovo je, da se ta skupina razteza tudi proti vzhodu in doseže skupno dolžnost okrog 2000 milj. Povprečna višina prehodov presega ono v himalajskem pogorju za več sto metrov, dasiravno se najvišji vrhunci ne morejo meriti s himalajskimi. Najvišji snežniki so v severnem in južnem delu, ostale skupine so primeroma veliko nižje. Tibetanci nimajo za celo pogorje skupnega imena, temveč za vsak del posebno. Sven Hedin predlaga, da bi se za novoodkrito gorovje uvedlo ime dosedaj odkrite skupine Nyen-čen-tang-la. Dvakrat je šel preko tega gorovja; prvič, ko je odpotoval od Šigatze vzlic težavam, ki so mu jih delali tibetanski in kitajski oblastniki, da dospe do svetega jezera severno od Targus-Gangri, do jezera Dan-grajumčo. Toda trdo pred jezersko obalo so ga ustavili oboroženi slugi okrožnega uradnika in ga prisilili, da se vrne s svojim spremstvom.

Ko se je vračal, je odkril južno od svetega jezera eno največjih notranjih vodo-

vij tibetanskih, jezero Šuru-Tso. Zaposlen edino le s študijami in kartografičnimi posnetki je prekoračil vdrugeč gorovje Nyen-čen-tang-la, in ekspedicija se je ustavila v Tradum. Tu je naletel Sven Hedin, ki se je v Šigatzo le po svoji žilavi vztrajnosti ubranil napovedanega izgonstva iz Tibeta, na prijaznejšega uradnika, ki mu je olajšal nadaljevanje potovanja. Sklenil se je obrniti proti jugu, da doseže razvodje severne Himalaje med tibetansko gorsko planoto in nižavami, in prodril je do Nepala. Ker je pa moral računati s tem, da bi mu bila vrnitev v Tibet onemogočena, ako bi prodril predaleč proti jugu, se je vrnil, potujoč vedno po prepovedanih potih, in je nadaljeval s kartografičnimi posnetki severnih razrastkov Himalaje. Od nekdanj je veljala reka Mayum-tju, ki prihaja iz Maryum-la na najskrajnejšem zapadu, za izvir reke Brahmaputra. Sven Hedin je vedno dvomil o tem, da bi tak mogočen veletok imel svoj izvir v nizkem razoru podolgaste doline. S pomočjo čolna je izmeril vse reke, ki tvorijo Brahmaputro, in sledil največjo izmed njih do kraja, kjer prihaja iz topečega se snega in ledu himalajskega ledenika Kubi-gangri. Odtod teče doli v Kubi-tsangpo, to se pravi Brahmaputra, kakor se reka imenuje v doljnem teku.

Nato se je obrnil Sven Hedin zopet proti severu; odpustil je pri Tošenu večji

del svoje karavane ter nadaljeval le s štirimi konji in dvema mezgoma v spremstvu malega števila spremljevalcev svoje potovanje do najslaviteljšega vseh jezer, do svetega jezera Manasazoba. To jezero je cilj neštetihi trumam hinduskih romarjev in je od časov Vede Hindujem in vernikom lamajskim domovina bogov in največje svetišče. Že v Indiji je dobil Sven Hedin pisma od Hindujem s prošnjo, da naj zariše jezero in sveto goro Kailas, in obljubilo se mu je, da se ga bodo za vsa pojašnjenja spominjali v molitvah in prosili bogove za blagoslov njemu. Kopelj v svetem jezeru utrdi Hinduja proti moči greha, in romanje k jezeru in bližnjemu gorovju oprosti Tibetanca muk v vicah ter mu po smrti zagotovi sedež ob božjih nogah in jed »tsamto« iz zlatih skled. Prvič je sedaj Evropejec stopil na ta sveta tla. Še v neposredni bližini zapanega pritoka Brahmaputra je našel Sven Hedin izvirke majhne reke, Tange-Tsangpo. Ta mala rečica je največji prtok jezera Manasarobar. V času, ko se je mudil Sven Hedin ob jezeru, je privajala ta rečica jezeru enajst kubičnih metrov vode v sekundi. Njena izvirka, dva kristalno čista studenčka, sta tudi »sveta« in okoli njih je vse polno vsakovrstnih relikvij, zastav, rogov in svetih napisov. Rečica je takoj pobudila Sven Hedinovo pozornost; slutil je, da je ob izviru reke Sudlej. Nadaljna preiskovanja

učitelji; ako se pa država ne drži tega načela, morajo katoličani vstanovljati lastno šole, liceje in gimnazije. — Popoldne ob 3. uri je dr. Reyl predaval o tisku. V svoji resoluciji je označil dober katoliški tisk za neobhodni pogoj edinstveni organizaciji čeških katoličanov, ki je tako nujno potrebna in jo češki katoličani še pogrešajo. Najsvetejša dolžnost vsakega zavednega katoličana je, da liberalnega in brezbarvnega tiska ne podpira, ampak pristopi češkemu »Pijevemu društvu«. Časnikarji pa naj se med seboj organizirajo v lastno stanovsko korist in zato, da vzgoje naraščaj. — Kaplan Beránek je nato obravnaval o »krščanski ljubezni«. Posebno je priporočal društva za mladinsko varstvo, osnovo posebnega karitativnega mesečnika, dobre knjižnice in železniškopostajno misijo v varstvo služkinj. Obenem so zborovali člani »Apostolata sv. Cirila in Metoda« in sklenili naprositi kraljevo mesto Prago, da prepusti apostolata cerkev sv. Martina, da se bodo ondri vršile propovedi v vseh slovenskih jeziki. — Na velikem banketu na Zofijskem otoku je predsednik kongresa, dr. Hruban napil cesarju in papežu, grof Schönborn predsedniku Hrubanu, šolski svetnik Korar slovenskim gostom, dr. Krek slogi, kanonik Vanecek tisku, Sabata ženam, zastopnik ameriških čeških katoličanov Kodl požrtvovalnosti katoličanov itd.

III. slavnostno zborovanje.

Ob 7. uri zvečer se je vršilo 3. slavnostno zborovanje. Udeležitev je bila veličanska. Predavanja so bila sledeča: Cerkev in znanost (dr. Tumpach) — Cerkev in država (Myslavec) — Ut sint omnes unum (dr. Horský). Zlasti slednje predavanje je občinstvo navdušilo in vnelo za ideal edinstvi. Konečno je govoril še kardinal Skrbensky in podelil vsem apostolski blagoslov. Udeleženci so zapeli na to cesarski in papeževo himno in se razšli. — Jutri se vrši ogledovanje Prage in razstave.

Slovinci na IV. češko-slovenskem katoliškem shodu.

Na shodu so bili tudi zastopani Slovenci po državnem poslancu dr. Kreku in dr. Breclju iz Gorice. Dr. Krek je nastopil v odseku, kjer je obravnaval o kmečkem vprašanju in v III. slavnostnem zborovanju po govoru dr. Horského (»Aby všichni jedno byli«). Pozdravil je brate Čeha, spominjajoč se markantne osebe Žižkove, ki je, dasi slep, svojčas dal si privest menih in mu iz glave izbil možgane. Slično izkušajo dandanašnji sovražniki vere s klavdivom gluposti izbiti z glave ljudem pamet. Naš boj ne zahteva meča, ampak srčnosti. Čehi so toplaga srca, silne moči, kakor noben drug narod avstrijski. Mi Jugoslovani ne občudujemo samo vaše kulture in bogatstva vaše zemlje, ampak — kar je glavno — se bomo ogreli ob poletu vaših idealov in z njimi okrepjeni vrnil se domov. Bili smo nekoč že združeni. Ako ne bi bili takrat sprejeti krščanstva, bi bili morda danes robovi. Naj bi zdaj Praga bila skupna trdnjava naših narodnih in verskih idealov. Katoliški shodi, kakor je pričujoči, dokazujejo, kako se vedno bolj temu bližamo. Občinstvu je dr. Kreku priredilo viharo ovacijo. Na banketu je predsednik dr. Hruban prisrčno pozdravil navzoče Slovence in nazdravil slovenskemu narodu. Odgovorila sta mu dr. Breclj in dr. Krek. Prvi je pozdravil bratski narod v imenu goriške S. K. S. Z. ter govoril

o meglenem panslavizmu, ki si ga izmišlja liberalci, in o zdravi, trezni podlagi vseslovenski vzajemnosti. Dr. Krek je odzdravil češki s tolikim humorjem, da skoro ni bilo konca odobravanja in navdušenja.

× × ×

Vesela čustva prešinjajo vsakega katoliškega Slovana, ko vidi, kako se katoliška zavest tako sijajno manifestira v deželi, ki so jo socialni demokratje in svobodomiselnice Masarykove šole smatrali za svojo izključno domeno, ker katoličani niso bili dozdej še krepko in enotno organizirani. Katoliški shod je pokazal, koliko silne moči počiva v katoliškem ljudstvu. Posebno mi Slovenci z največjim interesom zasledujemo ta razvoj, saj so zveze med našim krščansko-demokratskim gibanjem in češkim katoliškim od nekdanj tesne.

Razmere v Trstu. — Dr. Rybář odložil mandat.

(Dopis iz Trsta).

»Edinost« je na vse pretege tajila liberalizem v Trstu. Povsod se je hujskalo, izzivalo, a Edinost je vsa poročila lepo po svoje prikrojila ter mislila, da bode tudi ljudstvo molčalo, a krščanski čut našega ljudstva je bil pregloboko žaljen, da ne bi reagiral. Shoda N. D. O. pretečeno nedeljo v Ricmanjih in Borštu sta bila prava liberalna shoda, kjer se je udrihalo po S. L. S. in so se čuli udarci tudi po duhovščini. Kaj pa ima N. D. O. opraviti v krajih, kjer ni delavcev? In oni mislijo, da se bo to utaknilo mirno v žep. Edinost si je hotela z N. D. O. pridobiti onega, ki bi hodil za njo po kostanj v žerjavico, toda razočaranje je že tu. N. D. O. je že očitno nastopila proti Edinosti; ona hoče sama voditi tudi politiko in zahteva, da se očitno stopi na liberalno stran. Edinost se tega boji, ker nekoliko bolje pozna razmere v okolici ter se boji boja, v katerem mora propasti. Tudi poslanec dr. Rybář je to spoznal, in kaj je hotel storiti ta neomajano trdni gospod: odložil je mandat. Ker ga je sobotni »Slovenski Narod« v dopisu skovanem v N. D. O. nekoliko prijel, porabil je to priliko, da je brzojavno položil svoj mandat. Politično društvo, posebno dr. Gregorin skuša doseči po geslu »mitgefungen, mitgehungen«, da odstop umakne. — Kdor gleda sedaj te dolge obraze okrog Edinosti, mora se iz srca smejati: kaj vse niso »predvidjali«, a tako žalostnega konca svoje politike pa niso niti slutili.

Splošna stavka kranjskega popirnega delavstva.

Delavstvo kranjskih papirnic Leykamove družbe tako na Goričanah, v Medvodah in na Vrdu, kakor tudi v obeh vevških papirnicah stavka še vedno tako navdušeno naprej, kakor je pričelo stavkati. Vse spletke ne omajajo zvestobe prisegi, ki so si jo dali delavci in delavke ob pričetku boja. Ni nam mogoče več izhajati. Rajši umremo, kakor pa da se udamo! Ta glas doni v stavkujočih delavskih vrstah tako na Sorskem polju, kakor tudi na sosednem Ljubljanskem. Naj bi bili tisti, ki so pisali v »Slovenski Narod«, da »Slovenec« laže, češ da zaslužijo delavke le po 70 h na dan, navzoči na shodu štrajkujočega vevškega delavstva v sredo, pa bi bili čuli in videli sami tiste

delavke, ki zaslužijo po 70 in 90 h na dan, kakor jih je videl in čul na shodu navzoči gospod vladni zastopnik.

Stavkujoče delavstvo strogo straži tvornice ponoči in podnevi. Navlekli so pa zelo veliko orožnikov v Vevče in Medvode, ki stražijo tvornice, da jih kdo ne odnese. Vsa čast orožništvu sicer, mi smo pa le radovedni, kdo jih bo plačal. Ali plača orožništvo tvornice? Ima li toliko denarja, da ga vun meče zanje? Bo li plačala orožništvo država, oziroma davkoplačevalci? Nas to zelo zanima, ker končno orožniki le niso za to tu, da popolnoma po nepotrebnem stražijo tvornice Lleykamove družbe. Popolnoma nepotrebno je malo obsedeno stanje, kakor je tudi popolnoma nepotrebno, da so n. pr. šli orožniki sami na dom Primoževga Mihe v Medvodah in mu rekli, naj gre delat, češ, da ga bodo že varovali, da se mu ničesar ne stori. Orožništvo se mora obnašati strogo objektivno, to zahtevamo. Če pa išče orožništvo delavce po hišah in jih nagovarja, naj delajo, se to vidi tako, kakor da bi držali s tvornico. Orožniki so plačani iz davkov za to, da vzdržujejo red, ne pa, da iščejo delavce po hišah in jih nagovarjajo, da naj kaze stavko.

V Goričanah so prijeli orožniki ponoči nekega nemelega delavca in zakaj? Zato ker je zavalil iz šale po cesti jabolko. Delavstvo se pa norčuje, da zato, ker je motil nemi delavec nočni mir.

Skoraj bi pa ne verjeli, če bi nam tega ne bilo pripovedovalo nebroj prič, kar zdaj navajamo. Delavstvo je stalo pred goričansko tvornico na cesti. Pripelje se neki voz in neki orožniški stražmojšter zakliče vozniku: »Le pozeni, pa povozij jih«

Delavca Zavašnika so prijeli pred goričansko tvornico orožniki iz gručice delavcev. Neki delavec je bil nekoliko glasen, Zavašnik mu pravi: »Ne bodi tako ferbejen! Za to, ker je miril, so ga pa prijeli orožniki, ga zaprli, ne da bi ga aretirali, v tvorniško klet, orožnik Debelak ga je celo trikrat sunil v hrbet in ga vlekli za nos, dasi je bil Zavašnik popolnoma miren. Sploh pazijo orožniki zelo na delavsko zaupništvo. Vtikajo se v stvari, ki jih prav nič ne brigajo, in se nasproti delavstvu zaničljivo izjavljajo o govornikih, ki prihajajo na delavske shode.

Če se delavstvo pogovarja med seboj, jim ni prav, se vtikajo vmes in dražijo ljudi. Zahtevamo, da orožništvo postopa strogo po postavi. Skrbeli pa bomo tudi, da poročamo še naprej, kako se bodo orožniki obnašali. Osebito zanima orožnike na Sorskem polju, kdaj da imajo delavci shode. Pričakujemo od politiške oblasti, da primerno pouči orožnike, kako naj postopajo nasproti delavstvu, ki plačuje ravno tako davke, kakor tvornica, ki mora plačevati krvne in druge davke.

Stavkujoče delavstvo je še vedno navdušeno, pa še bolj, kakor je bilo, ko se je stavka pričela. Tako delavstvo zasluži, da ima boljše razmere, kakor jih je imelo pred stavko.

Res, zdi se nam čudno, da »Leykamove družbe« ne sreča že pamet in se ne prične pogajati s stavkujočim delavstvom. V Grativaju plačuje delavstvo veliko bolje, kakor pri nas. Družba ima zdaj ogromno škodo po stavki. Sava, Sora in Ljubljanica, ki gonijo »Leykamove« papirnice, so zelo narasle. Tisočake nosijo naše reke seboj. Večjo škodo, kakor jo ima stavkujoče delavstvo, ima družba od stavke.

Čudno se nam zdi, da se je »Slov. Narod« tako zavzel za družbo, ki je judovska in od katere imajo pred vsem ju-

dovski akcionarji dobiček. Saj je »Slov. Narod« že tolikokrat zabavljal čez judovski kapital, zakaj zdaj piše v smislu judovske družbe, ko stavka slovensko delavstvo, da si izbojuje boljšo bodočnost in tako neposredno ojači slovensko gospodarsko moč.

Položaj stavke je: delavstvo složno in edino stavka naprej!

Idrijske novice.

i Novost. Pri pogrebu krčmarja Strausa smo videli neko posebnost. Pokojni je bil podporni član požarne brambe v Spodnji Idriji in ognjegasec v Idriji. Obe društvi ste mu na zadnji poti skazali svojo čast, a ona v Sp. Idriji še na poseben način. Tam imajo za podporne ude tudi ženske, ki jim ne zadostuje le z denarnimi prispevki podpirati društvo, marveč čutijo v sebi poklic tudi nastopiti pri očitni paradji z uniform. moškimi člani. Tako so nastopile pri imenovanem pogrebu in to je bila za nas novost. Sprevod je pričela ravno požarna bramba iz Sp. Idrije v uniformah in takoj za njimi so korakale članice, potem šele ognjegasci našega mesta in godba. Nastopili so pri hiši pokojnega v dve vrsti, poveljnik zaukaže polukrog na desno, in z moškimi člani se ob enem vred zasučejo tudi članice kakih 30 po številu. Nekako vojaško napravljenim ognjegascem lepo pristoji, ko se vsi na en mah obrnejo, ali ko isto posnemajo ženske in jim se krila opletajo, vzbudi tudi resnemu človeku smehljaj tudi pri tako resnem opravilu, kakor je pogreb. Pogumno so v vrsti korakale tudi iz pokopališča nazaj, ko je godba igrala vesele koračnice in si gotovo mislile, kako jih občudujejo Idrijčani, češ, kakšen napredek se kaže v naši sosedščini. No, mi jim nečemo kaliti veselja s tem, da bi navedli opazke naših meščanov, pa naj bodo te ali one politične stranke.

i Začetek šol. Dne 1. septembra je pričela naša c. k. čipkarska šola s sv. mašo ob 8. uri novo šolsko leto. Ker pa prostore še popravljajo, se je dva dni le vpisovalo in razredilo učenke v tri letnike. Ko zidarji končajo svoje delo, se pa takoj pričinja redni pouk.

i Isti dan je začela tudi logarska šola svoj pouk. Ob 9. uri je prišlo 7 učencev s svojimi učitelji k sv. maši v župno cerkev, potem se pa podali v svoj internat, da v 11 mesecih v teoretičnem in praktičnem pouku skončajo svoj tečaj ter so sposobni za logarje, bodisi v cesarski ali privatni službi. Opažamo pri tej šoli, da se v zadnjem času čedalje več domačinov Slovencev oglašajo, prej so bili večinoma Nemci, med njimi redko kak Slovenec, Čeh ali Italijan.

i Zdravstveno stanje je v Idriji precej ugodno. Ta teden pa so se pojavili 3 slučajni tifusa. Pred 10 leti se je bila ta bolezen zelo razpasla in tirjala marsikatero žrtev. Pričakujemo, da se letos ne razširi, saj imamo obilno dobre vode povsod napeljane.

i Kamenje meče na večer nekdo čez strehe na ulico. Precej strahu je s tem napravil v dotični ulici ljudem, ki se skoraj ne upajo na prosto iz strahu, da bi jih debel kamen ne zadel. Preiskovali so na daleč po okolici, da bi prišli na sled onemu, ki si s tem sebi veselje, a bližnjim strah napravila. Policaja, žandarji in drugi možki so bili na nogah, a dobiti ga do sedaj še niso mogli. Zapazilo se pa je, da je prenehalo, ko je neka oseba ostavila mesto za nekaj dni, a ko se je vrnila, se je zopet pričelo. Svarimo onega, naj odneha, ker drugače bi se mu slaba godila, ako ga za sačijo.

so potrdila to slutnjo. Tage-Tsangpo se izliva v jezero Manasarobar, po podzemnem odtoku oddaja to jezero vodo jezeru Rakas-tal, iz katerega je izhajal Sudlej. Raziskovanje izsušene struge je dokazalo, da si je voda našla pot pod zemljo. Kjer je struga nižja od jezerske površine, prihaja voda na dan in tvori reko Sudlej, katere izvir je potemtakem rečica Tage-Tsangpo. Sveto jezero opisuje Sven Hedin kot najlepše naravno čudo, katero je kdaj videl. Cel mesec je ostal ob jezeru. V tihi noči, ko vzide mesec, vesla vun na srebrno gladino; vsenaokrog štrli, liki fantastični duhovi, zavito v rdečezlat somrak, veličastno gorovje, ki obdaja varujoč in braneč vodno plan. Potem zopet završi vihar nad gladino, ogromno valovje se dvigne in jeza narave vzkipi do veličine in sile, kakoršne Sven Hedin še ni opazoval na notranjih vodah. Temnozeleno valovje raste in pada, nad njim plovejo modrosivi, raztrgani oblaki; v ozadju pa se dviga strmi, veličastni snežnik Gurla-Mandhata, kopajoč se v zlatem solncu. Nekdanj je zalotil Sven Hedina vihar. Zaman je bila vsa njegova in njegovih dveh spremljevalcev borba proti sili narave. Valovi jih mečejo semtertja, vsak upor je zaman. Končno ji vrže valovje ob vznožju svetišča Gosul na suho, kjer so se zategnjeni pojoči glasovi lamajskega duhovnika, ki je klical k večerni molitvi, združevali s šumenjem va-

lovja. Sprejeli so jih gostoljubno. »Kako čarobno je to jezero. Nimam besedi, da bi je opisal — ne pozabim ga do svoje smrti, in sedaj živi v moji duši kot legenda, spev, pesem...«

Pismo Boltatuga Pepeta.

Gespuh redehter!
Dondons je pa res hedu na svet za žiut. Bl ke se člouk martra, slabi je in jast b že zdauni u uda skoču, če b se na bavu de b utonu.

Ampak nam, kar nas je gustachu, že še gre tku za

ena sila; ta prau srumaki na tem svete sa prou za prou hišn pusestniki. Te ldje se morja pa res usakmo smilt in še kamen b

se nad nju zjoku, če b s kamni ploh znal jokat.

Unkat, ke sa glih fajerlešari pustaulal u Šternalet tiste gauge za tombula špilat, sm šou jest mal tam naukul pušpejoneerat, kuku gre kej del naprej. Kar naenkat m udar na ušesa sm ud deželnga dvorca en tulejne in zdehvajne, de m kar pu kusteh zagumezal. Kua pa u tu spet? Al sa spet iz kašna menadžarija pršli u Iblana ldi skubet, al kal, sm s mislu in sm stopu bliži, de b vidu iz kašnega uržaha ta tulejne in zdehvajne vn pride. Kar zagledam tam pud tistmo balkonam, ke je biu že vs razcefedran zadne cajte, ke sa leberalci na deželnem dvorce kumanderal, zdej je pa neki puflikan, en kp srumašn ublečeneh ldi, ke sa glave skp tišal, kokr kuštruni ub neviht in jukal in tlil, de se je pu celmo Šternalet razlegal.

Za božja vola; kua se je pa tle zgudl? A sa kerga ukul prnesl, de je taka larma, al ma »Iblansk Zgun« soja peuska proba. Tle je treba na usaka viža hitr na pumuč; sm s mislu in sm letu ke preke dvorce.

Ke prletim du nh, pucukam hitr enga za rukau, ke s je glih souze brisu, in ga uprašam, kua se je zgudl, de sa tku žalastn.

»Šleva, a nas na puznaš. Sej vnder videš, de sma hišn pusestniki iblansk! Hu-hu-hu!« je začeu iz nouga tult.

»Prsmode; kua pa pol tlela tulte, če ste hišn posestniki, sej še jest na tult, ke sm gustač!«

»Ja, a res prou nč na veš, kašn srumaki de sma iblansk hišn pusestniki, ko ldeni kvarterje skorj zastoijn uddajama in če ker ne plača, mu pa šenkama še tist; mi morma pa use tku krvau plačat; dauke, prklade in Buh v kua use, tku de nas more b t konc. Pa zame je še precej dobr; jest mam sam ena hiša, ampak tamla puglej Degengata, kašn revež je on, ke ma eneh petnajst hiš! Le puglej ga, kar ud samga ubupa se pu tleh vala in lase b s rad ud žalast vn ruvau, če b na biu tku na freško ustrižen. Degengata je revež, de se prau! Tu mu je ja za scagat! In kamr se ubrnema iz kašna prošna, de b nam kej šenkal, pousod nas iz lepa obdonkaja. Mi sma pa tku dobrga srca in tku naumn, de gustačem kvarterje šenkujema. Tu ni nubene pravice več na svet; tu t puvem! Hu-hu-hu-hu!«

Jest du tistga dneva nism vedu, de sa iblansk hišn pusestniki res tak reveži; in čem več hiš ma ker, tem več srumak je, kokr sm sprevidu in le Buga sm hvalu, de nimam nubene hiše u Iblan.

Iz temu prepričajnam sm ja mahu pučas preke dum. Kumi pa pridem ke du Štepanskega musta, pa že zagledam en ceu kp ldi pred moja štala, na Kudelum, ke mam bika not u kvarteri.

i Drugi ukaz deželnega odbora, da naj se z razširjenjem naše Čitalnice preneha, je imel povoljen uspeh. Za prvega se niso dosti zmenili, češ, saj bomo ukani gospode v Ljubljani. Le z isto svoto, ki nam je za popravo dovoljena, bomo vsako leto en del prizidali in v malo letih isto dosegli, kar smo nameravali že letos. Tako se bo le za par let zavleklo in bomo imeli isto dovršeno, kar smo sami hoteli. Sedaj pa, ko se je kazeno napovedala, so pa spoznali, da se z deželnim odborom ni norčevati. Zidarji so hoteli le še nekaj malega zaidati, a g. tajnik jim je oblastno ukazal: „Na mojo odgovornost niti žlice mavte več!“ Predržen je ves naš obč. zastop. Ko tičimo do vratu in dolgovih, ko nam vsako leto zmanjkuje denarja za tekoče stroške, ko 1. vsakega mesca tekajo, kje bi dobili nekaj tisočakov, da bi splačali profesorje in druge uslužbence, pa si zmišljajo še zidati brezpotrebno Čitalnico kar za 39.000 kron, dasi imajo do sedaj zadostne prostore in se je dvorana malokrat v letu rabila, in še vselej za le strankarske namene, izvzeti morda le 2 veselici za realce; in še takrat ni bila dvorana napolnjena. Vse je radovedno, kako se bode stvar razvila. Zabavljajna bode gotovo dosti, a le od one strani, ki obč. davkov ne plačujejo in bi samo njim krasni prostori služili v zabavo. Mali hišnik, in teh je ogromna večina, pa čudno gleda, od kod vedno večji davki, in kam se obrnejo. Ta bode gotovo vesel, ako se enkrat od merodajne strani napravi konec tako brezmišelnemu gospodarstvu.

Izpred sodišča.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča.

Z revolverjem streljal. Posestnika sin Janez Juvan iz Viševka, je delal več let v rudokopih v Ameriki, potem se pa vrnil v svojo domovino. V nedeljo, dne 19. julija t. l., popival je Juvan v družbi svojih bratov in drugih fantov v Ahčanovi krčmi v Adergasu. Tam se je nahajal znan pretepač Andrej Pogačar in ker je ta nekoč Juvanovega brata Franceta oklofutal in ker je bila množina zavžite pijače živce razvnela, prišlo je med Janezom Juvanom in Pogačarjem do prepira, končno se je pa ta okoli 4. ure popoldne na Juvanovem vozu odpeljal v Sajevečvo krčmo v Velesovo; tu se je nadaljeval prepir, a do spopada le ni prišlo, ker so vsi navzoči gostilno zapustili. Kasneje je pa prišel Janez Juvan v družbi svojih bratov in nekaj fantov v to gostilno, kamor se je vrnil tudi Pogačar, bil je zelo razjarjen ter je preklinjal, kar je dalo zopet povod k besedičenju. Janez Juvan se je okoli 9. ure domu odpeljal, konje spregel in jih postavil v hlev, med tem ko so drugi se preselili iz krčme v uto, postavljeno poleg gostilne. Čez dobro uro se je Janez peš vrnil; predno je stopil v uto, vprašal je Franceta Petriča in Jakoba Žumra, če se še notri kaj kregajo, na to pa stopil v uto ter z ameriškanskim revolverjem trikrat ustrelil na Pogačarja, ki je pri mizi sedel, in ga z vsemi tremi strelji zadel: dvakrat v glavo, enkrat v pleča; bil je takoj mrtev. Ko je stari Pogačar o smrti svojega sina zvedel, je rekel: »To sem slutil, da bo imel moj sin Andrej takšen konec, a vedno sem mislil, da se mu bo to v Cerkljah, ne pa v Velesovem prigodilo.« Po storjenem dejanju je storilec pobegnil. Da bi ga orožniki ne prijeli, je šel po skrivnih potih v Ljubljano, potem se odpeljal z brzovlakom v Trst, od koder se je mislil odpeljati v Ameriko. A misel, da bi se potem ne smel nikdar vrniti v svo-

jo domovino, mu je predrugačila sklep. Poljal se je zvečer nazaj v Ljubljano, in so oglasil v Figovčevi gostilni. Ko je pa tu čul govorjenje o uboju v Velesovem, je vstal ter pustil pijačo nedotaknjeno in se poda k znancu Jožefu Mačku v Krojaških ulicah, kateremu je priznal svoj čin. Izročil mu je 670 K gotovine in revolver, nato se pa sam prijavil v jetnišnici, kjer se ga pa zaradi pozne ure isti dan ni več sprejelo. Obdolženec, kakor tudi vse priče potrjuje, da je bil Juvan takrat zelo pijan. Druge priče so pa celo trdile, da je bil do nezavesti pijan, on sam trdi, da je bil od pijače omamljen in da se ne ve ničesar spominjati. Porotniki so prvo vprašanje na uboj potrdili, potrdili so pa tudi dodatno vprašanje, da je izvršil uboj v popolni pijanosti, katere pa ni bil sam kriv. Sodišče je na to takoj izreklo oprostilno sodbo. Občinstvo, ki ga je bilo natlačena dvorana, so je zelo zanimalo za izid obravnave.

Zaradi hudodelstva nenravnosti so se vršile včeraj v tajnem zasedanju tri obravnave. Pri prvi in drugi sta bila 17 let stari France Marcelan, delavec na Garčarevskem vrhu, oziroma Ludovik Brudar, 15 let stari mesarski pomočnik na Glincah zaradi posilne nečistosti oproščena. Nasproti je bil Jakob Berčič, 47 let stari zidar iz Stare Loke, zaradi zlorabe neke 11 let stare deklice obsojen na 14 mesecev težke ječe.

Izpred novomeškega porotnega sodišča.

Lastno mater ustrelil, brata težko ranil. V ponedeljek se je pred novomeškim sodiščem obravnaval žalosten slučaj. Mlad, poživljen človek je usmrtil svojo lastno mater. Obdolžen je tega zločina 17 let stari fant Peter Butala iz Sred. Radenc, okraj Črnomelj, kateremu se ne vidi, da bi mu bilo kaj žal, a je izvršil tako grd zločin. Mirno sedi in ravnotako mirno odgovarja sodniku. Kakor razvidno iz obravnavanja, je nečloveški sin z materjo grdo ravnal od časa, ko je odšel njegov oče, mož umorjene, po zaslužku v Ameriko, t. j., pred tremi leti. Kakor ga popisuje županstvo, je obdolženec kljub svoji mladosti znan kot surovež, silovitež itd. V predpreiskavi kot priča zaslišani župni upravitelj gosp. Janez Hrovat, ga opisuje kot enega najnadarnejših učencev, kar jih je imel kot katetih in pišipuje zločin preslabi poznejši vzgoji, ker je šel fantov oče, ki je bil jako dober, v Ameriko. Zločin se je zgodil dne 12. junija t. l. v Sred., Radencah. Usmrtena mati Katarina Butala je ob 6. uri zjutraj poklicala obdolženca na delo in ker ta ni vstal, mu je očitala, da raje za druge dela, kakor za domače. Sin ji je začel odgovarjati in ko ga je mati sunila s figo v nos, ja zagrabil lesen valjar in ga vrgel materi v hrbet. Takrat priskoči zraven obtožencev brat, Jožef Butala z nožem v roki, s katerim je lupil za zajutrek krompir, in hoče braniti mater. Tej tudi svetuje, naj se maščuje nad Petrom. Mati gre nato res proti sinu z valjarjem, ta pa skoči s posteljo skozi vežo v drugo sobo in sname tam puško enocevko, nabito s krogli in sekanci. Vrne se s to nazaj, a navzoči Peter Sterbenc urno zapre vrata tako, da je ostal sin v veži. Ma itv mnenju, a lastni sin vendar ne bo na njo streljal, odpre vrata. Takrat sproži obdolženec puško in zadene mater v desno stegno s dvema krogla in približno 15 sekanci, brata Jožefa pa, ki je zraven matere stal, pa v levo z eno kroglo in enim sekančem. Mati Katarina Butala se je zvrnila na tla, Jožef pa je imel toliko moči, da se je vlekel do poste-

lje, na katero se je vlegel. Zločinec je po storjenem činu zbežal v gozd, kjer so ga šele drugi dan orožniki izsledili inaretovali. Niti solze ni potočil nečloveški sin, ko so ga gnali domov in je zagledal mater na mrtvaškem odru, ki je zdihnila prejšnji dan ob 11. uri zvečer. Rekel je, da je hotel zadet brata v noge in da mu ni nič žal, da je brata obstrelil. Tako se tudi zagovarja, da ni hotel zaeti matere. Priče so bile zaslišane tri, namreč Jožef, 5 let star, brat obdolženca, katerega je Peter obstrelil. Ležal je dolgo časa v bolnici, kjer so mu potegnili kroglo iz noge. Zadobil je težko telesno poškodbo. Druga priča, Peter Sterbenc, izpove, kakor že omenjeno in še, da ko je naznanil obdolžencu, da je mati umrla vsled strela, da je le-ta zažvižgal ter da mu ni bilo videti, da mu je žal. Priča Janez Panjan, sosed, pove, da je bilo razmerje med sinom in materjo zelo slabo, da sta se vedno kregala in s figo pod nos dregala. Peter Butala je še obdolžen več zločinov, namreč da je v jeseni leta 1907 mater tako z motiko udaril, da je bila ta čez tri tedne bolna, da je 26. maja l. l. v Radencah metal na Petra Ribiča star. in mlaj., ko sta se prepeljevala na malem čolnčku čez Kulpo, kamenje in je zadnji padel v vodo in skoraj utonil. Obtožen je še radi lovske tatvine in seveda, ker je na brata vstrelil. Porotniki so vprašanje, če je obdolženec v sovražnem namenu streljal na mater in jo tako poškodoval, da je vsled tega umrla vsled izkrvavenja, z 9 glasovi da in 3 ne potrdili, kakor tudi pet drugih vprašanj. Sodni dvor (prvomestnik predsednik gosp. dr. Kavčič) je prisodil obdolžencu 10 let težke ječe, poostrene vsake tri mesece s trdim ležiščem. Kazen je Butala sprejel in takoj nastopil. Obtožbo je zastopal drž. pravd. substitut dr. Oto, kar pl. Hočevnar, zagovarjal ga je dr. Slanc.

Bratranca zaklal. 22. junija t. l. se je vršila v Brusnicah pri Novem mestu birma. Kakor že navada ozir. razvada pri takih prilikah, gre ljudstvo po končanem cerkv. opravilu v krčmo. Tako je šel tudi Jožef Boltes, 29 let star oženjen posestnik, o mraku v gostilno Franceta Kresa v Gaberji. Ne da bi se kaj kregal ali tepel, je stal pred hišo, ko pride njegov bratranec, Fr. Rajk iz Gaberja, današnji obdolženec, in mu porine dolg nož v levo stegno, da je dne 26. junija v bolnišnici vsled izkrvavljenja umrl. Obdolženec se zagovarja, da ni mislil bratranca, ampak nekoga drugega, ki ga je baje prej davil. Ta zelo slab zagovor pa priče popolnoma ovržejo. Pri sodilju so mu tri leta težke ječe. (Zagovornik dr. Schegula, drž. pravdnik dr. Rogina.)

Širite, naročajte „Slovenca“!

Cerkveni letopis.

+ Jubilejni shod vseh deklinskih Marijinih družb kamniškega dekanata bode pri Mariji Pomočnici na Homcu dne 14. septembra. Vspored: zjutraj ob pol 9. uri se zbera posamezne družbe pod Homcem sredi vasi in sicer ob ugodnem vremenu z zastavami, nato se uvrsti skupna procesija po štiri in štiri v goro ob glasni molitvi sv. rožnega venca. Po kratkem pozdravu v cerkvi bo slavnostna pridiga, potem slovesna sv. maša, slede pete lavretanske litanije in blagoslov z Najsvetejšim. Vmes po želji sv. obhajilo, na zadnje, če mogoče, še ena tiha sv. maša. (Če bo čas, združijo se s tem shodom tudi konferenca sodal. ss. C. J.)

Opasen položaj v Bosni.

Zagreb, 4. septembra. Baron Burian zdaj roma po Bosni, to se pravi, zasliševal bo različne upravne organe in strankine voditelje ter duhovščino o položaju v deželi. Morda se potem definitivno odloči, da podeli Bosni »ustavo« v obliki več ali manj avtonomnih okrajnih zastopov.

Med tem pa so se Srbi, ki so dozdej med seboj bili needini, združili. Fuzionirali sta se namreč mostarska skupina, koje glasilo je »Narod« in sarajevska, katero zastopa »Srpska Riječ«. Za voditelja organizacije je od glavnega odbora imenovan Oliso Jeftanovič. Ta srbski odbor je v zvezi z mohamedansko opozicijo, kateri stojita na čelu Alibeg Firdus in Šerif Arnavtovič.

Srbska opozicija je sklenila sklicati še pred sklicanjem avstrijskih delegacij srbsko narodno skupščino za Bosno, podobno oni, ki je zborovala 9. in 13. novembra l. l.

v Sarajevu. Torej parlament brez vlade! Člani se izvolijo potom srbskega odbora iz vseh okrajev. Lani jih je bilo 72. Baron Burian vsega tega seveda ni videl. Lanska »skupščina« je sklenila, da se ima ustanoviti »bosansko-hercegovsko cesarstvo« kot »del turškega cesarstva«. To cesarstvo imej parlament na podlagi splošne enake volivne pravice.

Zdaj se namerava isto. Srbsko skupščino za Bosno hočejo sklicati že ta mesec. Kaj poreče baron Burian?

Položaj je skrajno opasen. Vkljub lojalnim zatrditvam mladoturkov je gotovo, da bo novi turški parlament zahteval od Avstrije Bosno nazaj.

Bosanski Hrvatje svetujejo avstrijski vladi, naj Bosno takoj anektira. Srbi pa povdarjajo, da naj se Bosni da parlament, vprašanje o aneksiji pa da ne spada v bosansko reformno vprašanje. Njih cilj je seveda potom radikalnega, po veliki večini srbskega parlamenta aneksijo Bosne od strani Avstrije preprečiti, kolikor se bo le dalo.

Vse je zdaj radovedno, kaj bo napravil gospod Burian in do kam sega njegova državniška modrost.

TITTONI IN AEHRENTHAL.

V Solnogradu sta se sestala Tittoni in Aehrenthal. »N. Fr. Pr.« piše, da sta se ministra pred vsem posvetovala o dogodkih v Turčiji. Italija in Avstrija želita močno Turčijo. Italijanska vlada je prepričana, da se mora spoštovati berlinska pogodba. Velikosrbske spletke italijanska vlada najodločnejše obsoja. Uradni brzojav objavlja, da se je po sestanku Tittonija in Aehrenthala zopet pokazalo, da zvezni državi nastopata skupno. Razgovorila sta se o splošnem evropskem položaju in o turških zadevah. Glede na turške dogodke sta bili že pred sestankom obe državi enakih misli in zavzemata z ostalimi kabineti stališče, da se dobrohotno postopa z novim vladnim režimom v Turčiji, ker upajo, da se Turčija okrepi in deluje po mirovnih načelih. Odločno se pa zanikavajo poročila, da sta iskala državnik pot, kako bi italijanski kralj čestital našemu cesarju ob vladarskem jubileju. Vprašanje je namreč že rešeno, ker je italijanski kralj čestital našemu vladarju pismeno že 7. majnika.

Kupujte vžigalice „Slovenske krščanske socialne zveze“ z napisom:

„V korist obmejnim Slovincem“.
Zahtevajte jih povsodi!

Velika oblika teh vžigalic, ki se rabijo navadno v domačem gospodarstvu, ima takole zunanost:

Mala (žepna) oblika teh vžigalic pa je na eni strani taka:

Dve roki oklepiti slovensko trobojnico. Na vsaki strani pa je lipov cvet.

Druga stran pa je taka:

Slovinci, kupujte vžigalice le v škatljicah, ki imajo tako zunanost!

Kua pa spet tu, sm s mislu in sm ja ubrau preke štal, de b še u praumo cajte kašna nasreča udvrnu, če se je zgudila. Ke pridem du štale, pa naenkat zaslišem notr enga je tku smejat in režat, de sm mislu, de u poču ud smeha.

Prmejduni, kua pa spet tu? Kdu se pa u moj štal smeja, ke sm vnder samga bika notr zaklenu, ke sm šou ud duma? Hitr ud rinem ldi narazen, udklenem urata in stopm u štala in kar sm tle vidu, m nubeden na u verjeu. Notr je stavu moj bk, pred saba je mou pa ene iblanske cajtenge in se tku smeja, de mu je kar vamp razgajnal. Jest pugledam bliži, de b vidu, kua je kej tacga za smejat notr, pa vidm, de je nadrukan tist jamrajne iblanskeh hišneh pusestniku in temu jamrajne se je moj bk tku smeja, de ni za puvedat.

Jest, kokr sm nafrigan in se na use furtlne pastopen, uzamem hitr tiste cajtenge izpred bikuga smrčka, ubrnem en platec in mu jla spet nazaj pred smrček pulužim, tku de je lohka vidu tist brajne, ke je biu notr puručil ud »Iblanskega Zguna«, kuku je u ta »Narodnmo dome« iz soja veselica na kurist blejskem pugurelcam sam du frementa pugoru.

Mojga bika je na tu prec smeh meniu in je začeu tku žalastn tult, de sm biu spet

vs iz sebe in de s nism vedu več drgač pumagat, kakr de sm letu hitr pu gespuda dohtar Ribnikarja, de je ta tulejne panu.

Ja, gespud redehter, take kumendja sm mou zadne cajte, udkar se nisma vidla. Ta nar leuš pa šele pride.

Ke sm brau u nhnem »Sluvenca«, kašna menažarija maja u ta reun hiš u Iblan, sm se hitr pudau, ket prjatu žvali, pugledat u ta reuna hiša, če maja res tak logar uši in stenic tam dol, de b žvali puskusu iz lepa udpraut in iblanskem srumakem iz smrtne navarnast pumagat. Kumi pa stopm u ta peru cimr, me pa že pupokaja te žvali in me udneseja nazaj na cesta, ud kodr sem pršou. Jest sm brcu in mahu ukul sebe, kulkr sm mogu, pa kua zaleže en clouk, če je prou tak hrust, kokr sm jest, preke tak mas teh žvali, prou nč; tu b blu kumi, de b pršli kananeri iz kanonem, pa še na vem, če b jli ugnal. Jest mislem, de je še ta nar bulš, če use tku pr gmah pesteja; iblansk reveži, tist ke rotuš zajne skrbi, sa tku usega vajen, kermo pa ni ušeč tu, nej gre pa vn in prepesti žvalem tista bajta, sej žvali sa tud usmylejna uredne; scer pa tku prauja, de uja te žvali obrihtal, de uja' znale pr leberalneh slau-nasteh lampjone nost.

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

Kako, kdaj in zakaj.

Približuje se čas, ko bo treba izvesti pomozno akcijo zaradi pomanjkanja krme. Tu bo treba veliko previdnosti, da se stvar ugodno reši in sicer ugodno za kmeta in vlado. Zato si usojamo našo deželno vlado še enkrat vljudno opozarjati, naj se pri tem važnem svojem poslu ozira na dosežev: Kedo je to dosegel, kaj je dosegel in za koga se je to doseglo. Vlada naj se pri tem težavnem svojem poslovanju ozira na to, da so poslanci S. L. S. dosegli to pomoč in sicer za naše živinorejce. Poslanci S. L. S. so z velikim uspehom izvedli to delo in ne bodo preje mirovali, da dosežejo še nadaljnih sredstev za odpravo proti suši in drugim nezgodam, ki so letos zadele našega kmeta v toliki meri, da on ne more preboleti te preobčutljive rane brez pomoči od strani države. Moč, temelj naše države, ki je v prvi vrsti agrarna država, je kmet-agravec in ker se gre za njegov obstoj, za njegov eksistenčni minimum, je dolžnost države, da ta steber podpre z vsemi pripomočki, ki se le dajo dobiti in utrpeti za to velevažno in prekoristno stvar.

Mi ne maramo, da bi se našega sicer tako ponosnega kmeta v vsaki malenkosti navajalo k temu, da se zanaša na državno podporo, pač pa odločno in tudi samozavestno zahtevamo, da se takrat, kadar je kmet res v stiski, prihiti in priskoči njemu na pomoč in se ga izdatno podpre, tako, da on vidi, da je državni res mar blagor kmečkega stanu. In to se mora letos pred vsem zgoditi, ker letos je bila škoda po suši tako velika, tako občutna, da se brez drž. pomožne akcije ne da premagati nevarnost, ki preti našemu kmetu.

Zato je pa v prvi vrsti sveta dolžnost naše dež. vlade, da se tudi ona pri razdelitvi podpore ozira na tri vprašanja: Kede, kako in kaj. Eksekutivni organi v tej pomožni akciji morajo paziti in skrbeti, da bo naš kmet dobil to podporo v pravem času iz pravih rok in po kolikor mogoče nizki ceni. Tukaj se mora delati previdno in energično in če se bode oziralo na gori stavljen vprašanja, bode vlada lahko in brez vseh stitnosti in brez zamere izvedla to delo, ki bo v korist kmetu, državi in dež. vladi!

Anarhija v Perziji.

(Situacijsko poročilo.)

Razun Maroka je Evropa zaradi ustavnega preobrata pozabila tudi na Perzijo, kjer pa vlada tako brezpravje in brezvladje, da ni izključena intervencija od strani te ali one velevlasti. Kakšen je v sedanjem trenutku položaj v Perziji?

Nasilni korak šahov, ki je napadel s kozaki pod poveljstvom ruskega polkovnika večino poslancev, druge pa potaknil v ječe, ni imel pravega uspeha. Ljudstvo se je ob tem teroristiškem činu zgrozilo in revolucionarji so to vporabili, da zanete nezadovoljstvo po celi provinci. Svoj glavni tabor imajo »puntarji« — pristaši ustave — v Tebrisu, katerega šahovi vojniki oblegajo, pa ga ne morejo zavzeti.

Šah sam se nahaja v vojaškem taboru v Bagh-i-Sahu, nedaleč od Teherana. V resnici je šah tukaj vjetnik lastnih vojakov, ki ga smatrajo za poroka za mezdo, katere jim država ni izplačala. Vrh tega se šah boji, da bi ga ne ubili, kar je zelo verjetno, da se bo prejalistej zgodilo.

Pravi vladar v Perziji je ruski polkovnik Liakov, katerega je šah nedavno imenoval za generala. Liakov vlada, Liakov zapira. Liakov obeša, Liakov konfiskuje zemljišča. Nobena oblast ga ne kontrolira; niti to se mu ne zdi potrebno, da bi sklical vojaška sodišča. Liakova hujše sovražijo kot samega šaha; svojega življenja ni varen, čeprav ga obdajajo celi bataljoni kozakov, kadar kam pojezdi.

Skoro vsi parlamentarci, kar jih vojniki niso poklali, ječe v zaporih, kjer jih tudi mučijo, da bi izpovedali, da so snovali proti šahu zaroto. Šah potrebuje takih izpovedi, da opraviči pred Evropo svoje krvoprelitje. Toda šah najbrž ne bo prišel tako daleč. Kajti ustavno gibanje v Turčiji je še bolj pospešilo podobno gibanje v Perziji, ki ima vendar že del časa parlament, in mnogo prijateljev konstitucije. Če šah hoče vspeti, bi moral imeti mnogo denarja. Tega pa nima. Aprila l. l. mu je Rusija tajno posodila veliko vsoto, toda jo je že zdavnje porabil. Zdej je moral zastaviti pri ruski ruski banki v Teheranu insignije in juvele krone. Za te je dobil nekaj milijonov, veliko pa mu s tem ni pomagano. V deželi je popolna anarhija, da bi se pobirali ali naložili novi davki, o tem še govora ni. Anglija in Rusija bi šahu pač dali zopet novo večje posojilo, toda zahtevajo za to kontrolo nad državnimi financami, kar pa šah odklanja.

Zdej poročajo angleški listi iz Bombay in Adena, da se je vsa južna Perzija

spuntala. Ni dvoma, da bo evropska diplomacija kmalu morala vsu pozornost obrniti na iranski problem.

Preobrat v Maroku.

Nenadni preobrat v Turčiji je odvrnil pozornost evropske javnosti od nič manj zanimivih dogodkov v Maroku, ki imajo na slovito ravnotežje evropskih velesil, oziroma na harmonijo takozv. »koncerta velevlasti« ravnolič vpliv kot mladoturška revolucija.

Maroko je zelo kompliciran problem. Kakor se na severu kaže rivaliteta med Anglijo in Nemčijo, tako se v Maroku javlja francosko-nemško nasprotstvo. Gre se za velike gospodarske koristi. Ko so velevlasti v Algesirasu lotile se maroškega vprašanja in ugibale, kako bi v tej večni konflikte izzivajoči deželi vpostavile red, je mednarodni položaj bil tak, da je prišla Francija navrh ne malo po zaslugi Edvarda VIII., ki je že takrat začel Nemčijo izolirati. Francoska je dobila nalog, Maroko »pacificirati«, napraviti red.

Seveda — algesiraška pogodba Franciji ni dala popolnoma svobodnih rok, temveč se je suvereniteta sultanova prav odločno povdarila. Francija je zato delala dosledno do najnovejšega časa na to, da v nasprotju s poslanstvom, poverjenim ji skupno s Špansko od velevlasti, redu ne vpostavi, temveč razmere še bolj zmede. Kajti kakor hitro bi bile v Maroku zavladale normalne razmere, bi bilo francoske okupacije konec, kakor je zdaj konec evropskih »reform« v Makedoniji, ker so vzeli stvar v roke mladoturki.

Francija je začela s tem, da je porušila Casablanca. Že zdavna je dokazano, da ni imela za to nobenega tehtnega vzroka, ampak je sama izzvala spor z domačini. Nadaljnje operacije francoskih generalov so vse pomenjale neopravičeno prodiranje v osrčje Maroka, nikakor pa ne pacifikacije. Nemčija je vse to početje gledala seveda zelo postrani, tudi Španska ni bila zadovoljna, toda v strahu pred hudimi zapletki so diplomati zatisnili obe očesi. Medtem pa je Franciji prekrizal račune — Muley Hafid. Sultan Abd el Azis je namreč bil le igrača v rokah Francozov. Dokler je bil na prestolu ta mehkužni, napol bebasti vladar, je bilo za Francijo lahko vzdržati v Maroku anarhijo tako dolgo, da bi se polagoma polastila cele dežele, kakor se je svoj čas Alžira. Maroške homatije so tudi v drugem oziru prišle sedanji francoski vladi prav. Nezadovoljno ljudske mase so se na ta način zopet nekoliko potolažile, da so ob uspehih francoskega orožja v tujini pozabile na svoj glad in svoje komunistične sanje, nezanesljive elemente v vojaški suknji je vojni minister poslal v Afriko, da so se v ognju in na nevarnih pohodih zopet nekoliko privadili disciplini, in kar je glavno: Francija je upala dobiti iz Maroka resurs za svoj vojaški naraščaj, ki v Franciji strahovito pojemajo. Zdrava afriška kri naj bi poživila hirajočo in propadajočo Francosko. Tako so vsaj sanjali »kolonialni filozofi«.

Muley Hafid je vsemu temu napravil konec. Kot energičen domoljub se je odločil polastiti se prestola. Imel je zveze z inozemstvom, posebno z Nemčijo. Tudi trdni namen je imel z železno roko brezpravnosti in brezvladju v Maroku narediti konec. Francoze je to zelo vznemirjalo. Podpirali so gnjilega Abd el Azisa, dokler so le mogli in mu posojevali denar za mehhallo (armado), ki je pa obrnila hrbet, kakor hitro je ugledala pred seboj Muley Hafidove vojake. Muley Hafid se je nedavno polastil glavnega mesta in Abd el Azis je bil primoran odpovedati se prestolu. Frančija pa se še do današnjega dne brani Muley Hafida priznati in intrigira v prid Abd el Azisu.

Toda — 2. septembra t. l. — smo brali v listih, da je oficijelni organ nemške vlade, *Bülowova* »Norddeutsche Allg. Zeitung« priobčila sledečo vest:

»Kakor smo izvedeli, je cesarska vlada potom svojih zastopnikov sporočila vlastem, ki so podpisale algesiraško pogodbo, da cesarska vlada spriči novega položaja v Maroku meni, da bi bilo takojšnje priznanje Muley Hafida za sultana v interesu konečne ureditve razmer v Maroku«.

To je odločen in značilen korak. Nekako pred tremi meseci je neki nemški ministrski uradnik sprejel napol-oficijelno Muley Hafidove poslance in že takrat se je nemška vlada odločila zavzeti se za novega sultana, ker je uvidela, da Francija vzdržuje Abd el Azisa, pravega sultana, le v svrhu svoje osvajalne politike. Sedanji korak Nemčije, o katerem poročajo »Nordd. Allg. Zeitung« bo Francijo prisilil, da bo jasno pokazala, kaj namerava. Gotovo je, da so zdaj v Parizu v zadregi. Mi se seveda ne zavzemamo ne za to, ne za ono

stran in podajamo objektivno sliko o položaju le v informacijo bravcem.

× × ×

Danes smo prejeli poročilo: Hafidove čete so porazile Kajd Mtugijevo armado v južnem Maroku, Kajdovega brata so vjeli in odvedli z velikim plenom v Marakeš.

Tedenski pregled.

Mlekarški tečaj na Vrhnikih, ki se je začel 1. aprila, se je končal v soboto. Izveščalo se je 19 mladeničev, ki bodo zelo povzdignili naš gospodarski napredek. Vseh 19 je napravilo preskušnjo z izvrstnim uspehom.

Ustanovilo se je v Ljubljani »Jugoslovansko časnikarsko društvo«. Zastopa že 28 časopisov. Tudi Hrvatje pristopijo.

Cerkveno-glasbeni poučni tečaj za cerkveno petje se je vršil od 1. do 4. septembra. Udeležencev okrog 100. Predavali so sami strokovnjaki.

Obletnica kronanja Matere Božje na Brezjah se je obhajala 30. avgusta. Slavnost je izvršil nadškof goriški. Ljudstvo je prišlo od vseh strani. Tudi naši telovadci so se uniformirani udeležili cerkvene slavnosti.

Za pogozdovanje Krasa se je v letu 1907 porabilo 2.118.074 sadik in 450 kg semen. Vsi stroški za izvedene pogozditve so znašali 22.868 K 4 h.

Trgovinska pogodba s Srbijo je stopila v veljavo s 1. septembrom. Stališče ministra Ebenhoča je omajano. Nemška agrarna zveza bo izvajala neizprosne posledice.

Bogoslovsko znanstveni sestanek, ki naj pripravlja pot za združenje vzhodne in zahodne cerkve, se je vršil zadnje dni v Zagrebu. Zastopane so vse jugoslovanske pokrajine in jugoslovanska bogoslovna učilišča.

Stavka kranjskega papirnega delavstva traja še vedno. Položaj je neizpremenjen.

Četrti češki katoliški shod se je vršil zadnje dni. Udeležencev od osem do deset tisoč. Shod tekmuje z nemškim v Düsseldorfu. Magistrat mesta Prage je dal mesto okrasiti z zastavami in poslal svoje zastopnike. Na shodu se je sprožila misel, naj se vrši vsako leto katoliški shod; tudj se je izrazila želja, naj se skliče vseslovanski katoliški shod, ki naj bi zedinil vse katoliške Slovane.

V Istri napreduje krščansko-socialno gibanje od dne do dne. V Rovinju je bil shod, katerega se je udeležilo do pet tisoč ljudi.

V Turčiji uvedejo obvezno vojaško službo. Zato se izvrši ljudsko štetje. Službena doba bo šest let.

V Londonu se bo vršil prvi vseangleški katoliški shod, ki se ga udeleže katoličani cele Angleške. Zraven pride tudi kardinal Vanutelli.

Slovenska ljudska šola otvori v Trstu prvi in drugi razred s 15. tega meseca.

Raznoterosti. V Nazarjih pri Mozirju se je vršil impozanten mladeniški shod. — V Celju so imeli Nemci shod, na katerem so sklenili, prodirati na južnem Štajerskem v slovensko zemljo in si jo osvajat. — Primarij dr. Šlajmer je odložil vodstvo deželne bolnišnice in bo vodil kirurški oddelek. Dokler deželni zbor ne imenuje voditelja deželne bolnišnice, bo te posle opravljal dr. Gregorič. — Šola na Viču se razširi v petrazrednico z dvema paralelkama; v Poljanah nad Škofjo Loko v trirazrednico. — Županom v Novem mestu je izvoljen g. Josip Ogoreutz. — Vodstvo deškega semenišča v Gorici je podeljeno dr. Srebrničju. — Na dolenski železnici je bil povožen 34 let stari Pavliha iz Oble Gorice. — V Kranju je dr. Globočnik otvoril zobotehniški atelje. — Umrl je Karol Hinterlechner, najstarejši častni član »Katoliškega rokodelskega društva« v Ljubljani. — Gorela je žganjarna E. Pauerja v Vodmatu. — S. L. S. je imela shod v Mirnu na Dolenskem. — »Naša straža« oživi svoje delovanje. — V goriški okolici je staro vino po 40 h liter tudj pri gostilničarjih. — Gorelo je v Blatogradu blizu Celovca. — Saški kralj je prišel v Trbiž na svoje posestvo. — Bivši ljubljanski župan Grasselli je povišan v viteški stan. — Nadpročnik Bernatovič si je zlomil vrat ko je v Opatiji pri kopanju skočil v morje. — Nov telovadni odsek se je ustanovil na Goriškem. — Nova kmečka posojilnica se je ustanovila na Iderskem pri Kobaridu. — Petrolej se je podražil. — Slovenska grška slovnica in slovenska knjiga za verouk v 5. gimnazijskem razredu sta izšli in ste potrjeni od ministrstva. — Rdečkarji, ki so razgrajali na shodu v Zidanem mostu, so bili obsojeni. — Tovarno stekla v Ribnici na Štajerskem, dosedaj nemška last, je kupil slovenski kapital za 600 tisoč

kron. — Ravnatelj »Gospodarske zveze« je postal g. Silvester Škrbinc. — Ponesrečil je zrakoplovec Wright. — V Belgradu je izšla knjižica, ki silno hujska zoper Avstrijo. — Umrl je Viktor pl. Wurzbach-Tannenberg v Litiji. — Novo izobraževalno društvo se je ustanovilo v Sv. Križu pri Kostanjevici.

Godovi prihodnjega tedna.

Nedelja, 6. septembra: Hermogen, Pelagij.

Ponedeljek, 7. eptembra: Bronislava, Regina, Anastazij.

Torek, 8. septembra: Rojstvo Device Marije.

Sreda, 9. septembra: Korbinijan, Gorgenij.

Četrtek, 10. septembra: Nikolaj Toleđ., Pulherija.

Petek, 11. septembra: Prot in Hijacint.

Sobota, 12. septembra: Makedonij, Gvidon.

Gospodarstvo.

— **Jubilejno sadno in grozdno razstavo** priredi »Kmetijska podružnica v Novem mestu« dne 3., 4. in 5. oktobra t. l., združeno s sadjarskim tečajem, ki se vrši v nedeljo, dne 4. oktobra t. l. na kmetijski šoli na Grmu. Razstava sadja in grozdja se priredi v zvezi s sadnim semnjem. V razstavo se sprejema dolensko sadje in grozdje, in sicer novo vpeljanih in starih domačih vrst. Priglasila za udeležbo se sprejemajo do 15. septembra t. l. Vsak razstavljevec mora naznaniti, koliko vrst sadja želi razstaviti, v koliki množini in koliko potrebuje prostora. Sadje in grozdje se lahko razstavi na krožnikih ali pa tudi v zabojih in košarah, pripravnih za razpošiljanje sadja. Na željo razstavljavca preskrbi podružnica potrebno posodo. Razstavljeno sadje se bo prodalo. Skupiček dobe razstavljavci. Sadna razstava je ob imenovanih dneh splošno pristopna, in sicer od 8. ure dopoldne do 6. ure popoldne. Vstopnina je prosta. V sadjarskem tečaju stoji sled. vprašanja na vspeh: 1. Katero vrsto sadja kaže pomnoževati po Dolenskem z ozirom na dosedanje vspehe in na bodoči razvoj sadne kupčije. 2. O združni porabi in prodaji sadja. Pristop k sadjarskemu tečaju je prost vsem obiskovalcem razstave. — Dolenski sadjerejci in vinogradniki! Udeležite se razstave in pokažite s tem, da ste vneti za napredek naše sadjereje. — Kmetijska podružnica v Novem mestu.

Po svetu.

Lev odgriznil deklici roko. V Mödlingu igra neki cirkus z dresiranimi zverinami. Dne 3. t. m. je bil cirkus natlačeno poln. Kar se začuje obup. Neka deklica je hotela dati levu kos kruha, a lev je mesto kruha pograbil deklico za roko in jo ji odtrgal.

Velik požar. V Marmaros Szigethu je pogorela parna žaga tvrdke Schulz & Pollak. Zgorela sta dva delavca. Škoda znaša 250.000 kron.

Baronica tatica. Baronica Jolanta Banffy je ukradla svojemu stricu baronu Banffyju v Totisu 4200 kron. Baronico so zaprli.

Grozne nesreče v topilnici. V Prsinji je omedlel neki delavec in padel v voz, v katerem so peljali rudo v topilnico. Delavci, ki so voz porivali, tega niso opazili in so ga z rudo vrgli v ognjeno morje, kjer je v nekaj trenutkih zgorel. Drugi delavec je pa zgorel, ko so izpustili iz peči tekoče železo.

Grozna železniška nesreča. V Harbinu je skočil iz tira osebni vlak. Mnogo oseb je ranjenih in ubitih, med njimi tudi general Ozerovski.

Lucheni prosi za pomilostenje. Morilec cesarice Elizabete, Lucheni, je naročil svojemu zastopniku, naj naprosi cesarja Franc Jožefa, da vpliva na to, da bi ga ob jubilejnem letu pogojno pomilostili.

Češka livarna. »Češko Slovo« poroča da je ustanovil moravski odvetnik dr. Fajfrlik češki konzorcij za ustanovitev češke livarne in topilnice v Moravski Ostravi.

ANGLIJA NI NASPROTNA ANEKSIJI BOSNE?

Poročevalec »Berliner Tagblatta« poroča iz boja zanesljivega vira iz Londona, da se je Marijinih Toplicah v pogovori med kraljem Edvardom VIII., francoskim ministrskim predsednikom Clemenceau-em in avstroogrškim poslancem Berchtoldom obravnavalo tudi o aneksiji Bosne. Anglija da je aneksiji Bosne od strani Avstrije prijazna, najbrž za to, ker se nahaja glede na Egipt v ravnem položaju kot Avstrija z ozirom na Bosno.

Dnevne novice.

+ **Zahvala poslancem S. L. S.** Tajništvo S. L. S. je prejelo sledečo zahvalo: Županstvo občine Lipljene in župni urad v Skocijani se prisrčno zahvalujeta gg. poslancema dr. Susteršiču in ravnatelju Povšetju, ki sta ob priliki tukajšnjih brigadni vojaških vaj, na pristojnem mestu z odločnim nastopom preprečila vsako škodo na tukajšnjem polju in travnikih. — Županstvo Lipljene, dne 31. avgusta 1908. Župan Andolšek. — Župni urad Skocijan. Župnik Jereb.

+ **Skrajno netaktnost** je zagrešilo zopet glasilo ljubljanskega župana Hribarja »Slovenski Narod«. V »Slovenca« smo zabeležili, da je praški občinski svet bil toliko takten, da je pozdravljat prišel sijajni češki katoliški shod in da je dal celo okrasiti praške ulice. V istem trenutku, ko župan Hribar poziva tudi naše somišljenike, naj okrase povodom slovanskega časnikarskega shoda svoje hiše, na drugi strani »Slovenski Narod« piše, da ljubljanski župan nikdar ne bo pozdravljat katoliške shode, »kakor Groš & kompanija v Pragi«. Pred slov. časnikarskim shodom je taka pisava najskrajnejša netaktnost. O tem, koliko časa bo še Hribar ljubljanski župan se z »Narodom« ne bomo prerekali, to bo pokazala bodočnost, konstatiramo pa, da morajo nekateri gospodje imeti poseben okus, da se s svojo netaktnostjo celo bahajo. Tako olikani gospodje nas niti razžaliti ne morejo!

— **Na občni zbor „Kmečke zveze“!** Še enkrat prav vljudno opozarjamo na 11. redni obč. zbor „Kmečke zveze“ za ljublj. okolico, ki se bo vršil jutri t. j. v sredo 6. sept. ob tretji uri popoldne v dvorani „Kršč. soc. zveze“, hotel „Union“, vhod iz Frančišk. ulic. Ker je vzpored tega občnega zbora zelo zanimiv in ker se bodo obravnavale zelo važne stvari, zato odbor „Km. zveze“ pričakuje, da bo vsak član storil svojo dolžnost in se zanesljivo udeležil tega zborovanja. Torej jutri v nedeljo vsi kmečje člani na občni zbor „Kmečke zveze“ v belo Ljubljano.

Za Hribarjevimi pismi prihajajo na deželo liberalni emisarji, ki lazijo okoli naših somišljenikov in jih nagovarjajo, da naj postanejo „neodvisni“. Tako je neki kričavi liberalni doktorček s še bolj kričavim liberalnim učiteljem nedavno s sladkim obrazom hodil po Dolenjskem Parola teh gospodov je, da naj nastopijo liberalci zopet z neodvisnim imenom in se naj na zunaj branijo očitanja, da so liberalci. S tem hočejo preslepiti tudi naše pristaše, pa kakor so se že sedaj pri nekaterih opeki, tako jim bo spodletelo tudi drugod po deželi.

Kmetijska družba kranjska in liberalno delavstvo. Včeraj zvečer sta sklicala v gostilno pri Štruklju Ribnikar in Juvan zaupni sestanke „narodnonaprednega delavstva“. Prišlo je samo par možakarjev in sklicatelja sta se pošteno blamirala, z njima pa tudi — kranjska kmetijska družba, ki daje Ribnikarju priliko za take liberalne agitacije, ki niso nič v zvezi s kmetijstvom. Ali živinozdravnik Ribnikar nima družega posla, da je sedaj svoje znanje pričel spuščati celo nad „narodnonapredno delavstvo“? Dosedaj Ribnikar še ni nič storil za kmetijstvo. Ali naj ima kmet zaupanje do take družbe, ki z državnim in deželnim denarjem vzdržuje liberalne agitatorje?

+ **Učni tečaj za bolniške strežnice** se zaključi 8. septembra. Ob 9. uri bude v marijanski kapeli sv. maša. Potem v zborovalni dvorani poročilo o namenu in uspehih prvega učnega tečaja; razdelitev izpričke in strežniških kovčegov med udeležence. K tej sklepni slovesnosti vabi vse člane Vincencijeve družbe in dobrotnike tečaja najuljudnejše odbor.

+ **Mazelle — odžupanil.** Iz Črnomlja se nam poroča: Ker je Mazelle v kazenski preiskavi zaradi zlorabe uradne oblasti že od začetka junija, bi bil moral po občinskem redu tedaj že odložiti županstvo v Gradacu. Tega pa ni storil, in šele, ko se je izvedelo, da mu je višja oblast že za petami, je odložil županstvo. Županske posle je prevzel svetovalec Butara.

+ **Duhovnih vaj za učiteljice** pri Uršulinkah se je udeležilo 49. učiteljic. Voditelj vaj je bil O. Roller.

+ **Velec. g. monsignor I. F. Buh,** ustanovitelj „Amerikanskega Slovenca“ je obiskal danes naše uredništvo. G. monsignor se mudi sedaj v Ljubljani in stanuje pri č. g. kanoniku Kajdižu. Dne 13. septembra bo č. g. monsignor Buh pel zlato mašo v Lučnah na Gorenjskem. Slavnostni cerkveni govor bo imel č. g. kanonik Kajdiž. Bog zlatomašnika monsignora Buha še mnoga leta!

— **Podražanje mleka na Dunaju.** Na shodu dunajskih veletržcev z mlekom dne 4. t. m. so se izjavili proti podražanju mleka. Dunaj rabi vsak dan 560.000 litrov mleka. Mleko je na Dunaju dražje kakor

po drugih mestih. Ker kmetje nameravajo ustavitii pošiljanje mleka na Dunaj, hočejo mlečni dunajski veletržci dobiti mleko drugod. Če 1. novembra kmetje povišajo cene mleku, razveljavijo veletržci pogodbe. Imajo že sklenjenečasne pogodbe, da Dunaj ne ostane brez mleka.

— **Predavanje na Jesenicah.** V nedeljo dne 6. septembra ob 8. uri zvečer predava v „Del. domu“ na Savi g. Ivan Krivic predsednik kat. del. društva. Tvarina: „Spomini na Dunaja“. S tem se otvori sezona. Vsi prijatelji društva dobro došli!

— **Po Dolenjskem se kladi in „fehta“** precej „star“ študent, ki se izdaja za medicinca Arnška iz Štajerskega. Iz popolnoma dostojnih virov naznanjamo, da dotični medicinec ni gospod Arnšek. Ako se dotični medicinec še kje oglasi, dajte mu medicino na pomoč — spravite ga pod ključ, da se bo vendar enkrat dognalo, kedo je tisti lump, ki že skoro tri leta na tuje ime — živi!

— **Toča.** Dne 2. t. m. proti poldnevu je potolkla silno rogljata toča pri Kamniku po občini Volčji Potok, deloma so prizadete tudi občine Šmarca, Homec, Radomlje in Rova.

— **Veselico priredi „Prostovoljno gasilno društvo v Bizoviku“** dne 13. sept. ob 3. uri popoldne v gostilni g. Černija v Bizoviku. Vstopnina 20 v. Čisti dobiček se porabi za nabavo gasilnega orodja.

— **Novice iz Zagorja ob Savi.** Prva žrtev električne naprave pri rudniku je bil 17 letni delavec I. Vran v Kisovcu. Dotaknil se je neprevidoma žice, skozi katero teče 3100 voltov elektrike, in bil je v trenutku mrtev. — Z bicikla je padel brivski pomočnik Janko Marušek in si zlomil roko. — Novi semenj sv. Janeza dan 29. avgusta se še vedno nič kaj posebno ne obnese. Ljudstvo in trgovci se še niso dobro navadili nanj. Cena živini se je nekoliko dvignila. — Stavba „Zadružnega doma“ vrlo napreduje. Kmalu bo dovršeno 1. nadstropje. Čuje se, da bo prihodnji teden že pod streho.

— **Velikanska goba.** Iz Vižmarjev se nam poroča, da je posestnik Franc Kajzar št. 38 v Vižmarjih dobil v gozdu nad vasjo veliko užito gobo, dobro ohranjeno. Goba je imela 1 m 20 cm zgoraj v premeru. Imela jo je za kosilo cela družina 12 oseb, poleg tega je za posestnik dejal še sušiti eno veliko rešeto (reto).

— **Sladkor.** Za september so liberali 5 odstotkov kontingenta in ceno znižali za 1 K. Kakor se glase poročila, se bo sladkorna pesa letos jako dobro obnesla.

— **Umril je na Razdrtem** na svojem posestvu g. Viktor Dolenc, star 68 let.

— **Vihar ob Jadranskem morju.** Dne 2. t. m. je divjal v Trstu in okolici strašen vihar z nalivi. Ulice so bile izpremenjene v reke. Na trgu „Goldoni“ so plavale klopi in mize prodajalk sadja. Tudi morje je bilo sila razburkano. V pristanišču se je prevrnila s peskom naložena barka-jadnica „Benvisto“. Parnik „Grof Wurmbbrand“ je rešil moštvo. Proti mraku je vihar ponehal.

— **Poroka.** Gosp. Karol Suša, posestnik v Storji pri Sezani, se poroči v ponedeljek, dne 7. t. m. v Sodražici z gospodično Pavlino Lavrenčič iz Sodražice.

— **Čebelarški shod** Na Dobrovi pri Ljubljani se vrši dne 6. t. m. ob 3. uri popoldne v šoli. — V Metliki je pa shod dne 13. septembra ob 11. uri popoldne v šoli.

— **Slovenski časnikarji na Gorenjskem.** Deželna zveza za tujski promet povabi nekatere zastopnike slovanske žurnalistike na izlet na Bled in Bohinj, kamor pridejo slovenski časnikarji 10. t. m. Zeleni je, da Gorenjci gredo deželni zvezi za tujski promet pri vsprejemu slovanskih časnikarjev na roke.

Ljubljanske novice.

! **Za slavnost narodnih noš,** ki jo priredi glasbeno društvo »Ljubljana« dne 13. septembra v vseh prostorih »Uniona«, se v našem uredništvu, novo poslopje »Katoliške tiskarne«, III. nadstropje, hvaležno sprejemajo dobitki danes v soboto od 6. do 8. ure zvečer, in jutri, v nedeljo, od 10. do 12. ure popoldne. Prosimo za darove in bomo za vsak dar se izkazali hvaležne!

! **Marijina soha na frančiškanski cerkvi.** Na Malega šmarna dan bo petdeset let, odkar so postavili sedanjo Marijino soho na pročelje tukajšnje frančiškanske cerkve. Cerkevni obred je izvršil stolni dekan in kasnejši stolni prošt Josip Zupan ob velikanski vdeležbi vernega ljudstva.

! **General »Svobodne Misli«.** Zastopnik »Svobone Misli« na Kranjskem, dični Anton Aškerc, je v občudovanju pred Trubarjevim slavjem in kongresom svobodne mislecev odšel v Opatijo. Strašno! Nekateri pravijo, da se je ogorčil nad tem, da ljubljanski liberalni časnikarji s Hribarjem na čelu sprejemajo — ruske reakcionarce.

! **Dva vojaka** sta pobegnila z letošnjih vojaških vaj v južni Dalmaciji ter našla

varno zavetje v sosednji Črni gori. Imela sta služiti jedva še mesec dni.

! **Navihnan ljubimec.** Pred tremi leti je v mestu Shoboygon Wit državi Indiana bil leta 1879 v Otočacu rojeni mizarski pomočnik Alojzij Kurteš 35letno omoženo delavko Marijo Renčičevo iz Isole k sebi. Kurteš je delal v tovarni, Renčičeva pa se je pečala s pranjem, sploh gospodinjstvom, naposled je pa prevzela gostilno (»salon«). Ker sta bila pridna in varčna, sta si v teku treh let prihranila 7400 K, katere je Kurteš meseca februarja tega leta vložil v mestno hranilnico ljubljansko, in sicer 3556 K na svoje ime, 3500 K pa na Renčičevo. Svojo knjižico je dal vinkulirati. Renčičeva bi ga bila rada poročila, a je on vedno našel kak izgovor. Ker Renčičeva ni znala brati, je pokazala knjižico neki svoji prijateljici, katera ji je povedala, kako stvar stoji. Nastal je med njima prepir in Renčičeva je hotela razdreti zvezo s Kurtešom. Dala mu je še 100 dolarjev, da razmere uredi. Toda Kurteš je z denarjem izginil in se ni več povrnil. Končno je Renčičeva pogledala v omaro in videla, da so z Kurtešom izginile tudi njene knjižice. Brzojavila je takoj mestni hranilnici in obvestila pismeno ljubljansko policijo, kateri je tudi poslala Kurtešovo sliko. Včeraj je Kurteš prišel v hranilnico, kjer je dvignil ves denar na svojo knjižico, ko je pa hotel dvigniti še Renčičevo denar, se je pojavil za njim policijski stražnik in Kurteša aretoval. Izročili so ga sodišču.

! **Šaljiv list** izide na slavnosti »Ljubljane« dne 13. septembra. Vsi dovtipi za list in tudi inserati naj se pošiljajo g. Antonu Volti v Ljubljani, ki je prevzel uredništvo in tudi upravništvo. Opomnimo, da je za **gospode inserente** to jako ugodna prilika reklame, ker list izide v jako veliki nakladi. Cena listu za naročnik na deželi bo s pošto 30 vinarjev. Tudi vsa naročila na list naj se pošiljajo g. Antonu Volti. Hvaležni bomo, ako kdo pridene kak dar za pevski fond »Ljubljane«.

! **Gostilniška zadruga za ljubljansko okolico** se snuje. V ponedeljek ob 9. uri popoldne se snidejo v ta namen gostilničarji iz okolice v pisarni ljubljanske gostilniške zadruge v Ljubljani v Gradišču št. 7.

! **Vinsko trgatvev** priredi Ludvik Kotnik, Opekarska cesta št. 26, v nedeljo dne 6. septembra 1908. Vspored: Prihod viničarjev in vinlčaric. Pozdrav župana. Trgatvev. Pri trgatvi pazijo na tatove zato postavljeni stražniki, ter se za nepoštenje strogo kaznujejo, ker krasti je dovoljeno, zasačen biti prepovedano. Prešanje mošta. Šaljiva pošta. PapiRNata bitka. Ples in prosta zabava. V mraku umetalni ogenj. Pri trgatvi svira slavna meniška godba. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstop črost. Točila se bodo raznovrstna naravna vina in dvomarčno pivo. Za dobro kuhinjo, kakor tudi mrzla jedila bode preskrbljeno. V slučaju neugodnega vremena se vrši veselica v torek dne 8. t. m., oziroma prihodnje nedeljo 13. t. m.

Razne stvari.

Pij X. »Berliner Tagblatt« poroča: Škofu Burcklu je rekel v zasebni avdijenci papež: Ko bi si ne nasprotovala pojma biti papež in biti prost, bi najrajše šel v Ameriko in tam živel. Živahno je tožil za

Benetkami in rekel, da misli, da ne bo več dolgo živel.

Za novi Zeppelinov zrakoplov delajo že načrte. Zrakoplov bo boljši in 10 m daljši, kakor je bil dolg uničeni zrakoplov.

Ženitvanjska družba vtonila. Na Vzhodnem morju se je prekucnil čoln, v katerem se je vozila ženitvanjska družba 11 oseb. Vtonil je ženin, njegova mati in trije svati, ostale so rešili ribiči.

Telefonska in brzojavna poročila.

DR. RYBAR OBRZI MANDAT.

Trst, 5. septembra. Dr. Rybar se je udal deputaciji političnega društva »Edinosti« in obrzi državnozbornski mandat

VOLIVNO GIBANJE V DALMACIJI.

Zader, 5. septembra. Srbski kandidirajo za deželni zbor dr. Baljaka, J. Amanoviča in J. Kulišiča.

METEOR ZADEL LADJO.

Trst, 5. septembra. Prošlo noč je zadel meteor v jadnico »Maddalena penitente«, ki je vozila po morju med Salvore in Gradežem. Kamen z nebes je zadel v jambor; ter ga razkral, potem pa zletel zvižgaje v morje. Krmarja Dominika Tiepolo je padajoči jambor ranil.

DEMONSTRACIJE V BOSNI.

Sarajevo, 5. septembra. O priliki obletnice sultanovega nastopa vlade so bile tu demonstracije. Oblastim se je posrečilo preprečiti večje izgrede.

OB SRBSKI MEJI.

Zemun, 5. septembra. Srbska trgovska mladina priredi 8. t. m. veselico, pri kateri je imela sodelovati godba srbske kraljeve garde iz Belgrada. Policija je sodelovanje prepovedala.

PLAČE TURŠKIM URADNIKOM IN ČASTNIKOM.

Carigrad, 5. septembra. Sultan je izdal ukaz, da se morajo turškim uradnikom in častnikom plače vsak mesec točno izplačevati.

IZPUŠČENI ZAPRTI TURŠKI MINISTRI IN DOSTOJANSTVENIKI.

Carigrad, 5. septembra. Zaprte turške ministre in dostojanstvenike so izpustili.

Listnica uredništva:

Gg. naročnike in dopisnike prosimo potrpljenja, ker se stavni stroji in uredništvo seli v nove prostore. V par dneh bo zopet vse v redu.

Vsled preseljevanja obsega današnji list samo 12 strani in ne 14.

Arhar: V Ljubljani v torek.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, sred. zračni tlak 736,0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
4	9. zveč.	735,5	14,1	sl. jvzh.	jasno	
5	7. zjutr.	33,2	14,1	brezvetr.	obl.	0,0
	2. pop	33,5	17,5	sl. jvzh.		

Srednja včerajšnja temp. 15,3°, norm. 16,4°

Slov. glasbeno društvo »Ljubljana«

V nedeljo, dne 13. septembra 1908 v hotelu Union

slavnost narodnih noš

- Sodelujeta celotna godba -
- pešpolka št. 27 kralj Belgijcev
in polnoštevilna ljubljanska
- društvena godba. -

Pevski zbori: moški in mešani
zbor društva »Kamnik«, moški
zbor društ. »Kranj«, oktet Trnovčanov
in Krakovčanov v starodavnih narodnih nošah in pevski zbor »Ljubljane«.

Nastop Ant. Verovška v raznih ljudskih tipih.

Sestanek udeležnikov dunajskega jubilejnega spreveda.

Začetek ob 5. uri popoldne.

Narodne noše vseh slovenskih pokrajin.
- Velik kmetijski semenj. -
- Streljanje na dobitke. -
- Nastop trobentačev. -
- Sijajna šaljiva loterija. -
- Originalni paviljoni. -
- Zanimiva razstava. -

Velika vinska poskušnja pri-
- stnih domačih vin. -

Ljudsko taborišče pod
- »Zlatorogom« -

K obilni udeležbi vabi vse prijatelje narodnih noš ODBOR.
Slavnost se vrši ob vsakem vremenu v vseh prostorih Uniona.

Vstopnina 60 vinarjev za
- osebo. -

Razpis.

2122 3-3

Podpisani deželni odbor razpisuje

službo zdravnika

na PP. Glavarjevem zavodu v Komendi pri Kamniku z letno plačo 2000 K in prostim stanovanjem.

V smislu ustanovnega pisma so s to službo spojene sledeče dolžnosti:

1. zdravniško vodstvo in opravljanje zdravniških poslov v bolnici, katera se ima sezidati v Komendi z ustanovno glavnicno in brezplačno zdravljenje bolnikov in hiralcev v obstoječi Glavarjevi hiralnici ravnatom.

2. brezplačno zdravljenje obolelih ubogih v okoliših nekdanje fare Komenda;

3. ureditev redne vsakdanje brezplačne ordinacije v stanovanju, oziroma — po njeni dovrstitvi v bolnici za ambulatorično zdravljenje omenjenih bolnih ubogih.

Vozni stroški, ki bi narasli vsled zdravljenja bolnih ubogih v imenovanem okolišu dalje stroški za odrejena zdravila in potrebne obveze ubogim, kakor tudi bolnikom in hiralcem v bolnici in hiralnici, se zdravniku proti pravnim računom povrnejo iz ustanovnega fonda.

Zdravnik je zavezan urediti si domačo lekarno.

Prosilci za to službo naj pošljejo svoje prošnje podpisane deželnemu odboru

do 1. oktobra 1908

ter dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziral se bo le na take prosilce, ki so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnišnici.

Od deželnega odbora kranjskega

V Ljubljani, dne 27. avgusta 1908.

Deška meščanska šola v Krškem.

Šolsko leto 1908/09 na deški meščanski šoli se začne dne 16. septembra.

Vsprejem učencev se vrši dne 13., 14. in 15. septembra.

Ravnateljstvo.

2173 1-1

Sir domačega izdelka

ki ga ima vedno v zalogi v poljubni množini, najboljši kakovosti ter ceneje kot kjerkoli drugod, priporoča velemenemu občinstvu v Ljubljani in okolici

1572 20

velespoštovanjem

Mlekarska zveza v Ljubljani.

= Hlebi so od 12 do 35 kg težki. =

Cenik na zahtevo brezplačno in franko.

Solidna postrežba!

Izborna blago!

Novost v Ljubljani!

Vsled mnogostransko izraženih želja nabavili so se aparati z zračnim pritiskom in se je začelo s 1. septembrom t. l. svetovnoznano od vseh zdravniških kapacitet za želodčne bolezni ordinirano

2150 4-3

plzensko „prazdroj (zimsko) pivo“

iz meščanske pivovarne, napolnjevati v

steklenice.

Steklenice (10/10 po 60 v. in 5/10 lit. — ne 4/10, kakor so običajne v Ljubljani) dobivajo se po 30 vinarjev v

plzenjskem sanatoriju „pri Roži“

v Židovskih ulicah v Ljubljani.

Steklenice dostavljale se bodo v za ta namen nabavljenem vozu dvakrat na dan v hiše, ako se jih najmanj 10 naroči.

Naročila sprejemajo se v točilnici, kjer naj blagovoli naročnik svoj naslov v zato pripravljeno knjigo zabilježiti, ali pa potom dopisnice naslovljene na restavracijo „pri Roži“ v Ljubljani.

Na deželo pošiljajo se zaboji po 25 ali 50 steklenic.

Ako se shrani pivo v kleti s temperaturo okoli 8—10° R, garantuje se, da bo isto ostalo 14 dni čisto in se bo dobro penilo.

Gg. gostilničarjem, kavarnarjem, trgovcem z jestvinami itd. dovoli se primeren popust.

Svoji k svojim!

1607

ANTON JERKIČ

10-10

edini odlikovani fotografski zavod za moderno fotografiranje in slikarstvo,

:: Gorica, Gosposke ulice števil. 7 ::

☐ elektrofotografski zavod ☐

Trst, Via delle Poste 10, I. nadstropje.

Posnemanje izključno pri čarobni električni razsvetljavi s pomočjo :: svetilke „Jupiter“ do 7. ure zvečer. — Svetovna novost! ::

Svoji k svojim!

Štev. 465.

2171 1-1

Razglas.

Na o. kr. cesarja Franca Jožefa gimnaziji v Kranju se začne šolsko leto 1908/1909 s slovesno službo božjo

dne 18. septembra 1908.

Vzprejemni izpiti za prvi razred se bodo vršili

dne 16. septembra

od pol devete ure naprej.

Učenci, ki žele biti vzprejeti v prvi razred, naj se javijo spremljani od roditeljev ali njih namestnikov pri podpisnem ravnateljstvu dne 15. septembra dopoldne. S seboj naj prinesejo krstni list in obiskovalno spričevalo.

V II.—VIII. razred se bodo učenci vzprejemali dne 16. septembra dopoldne.

Ravnateljstvo c. kr. cesarja Franca Jožefa gimnazije

v Kranju, dne 2. septembra 1908.

C. kr. moško in žensko učiteljske v Ljubljani, dne 20. julija 1908

Štev. 453.

2168 2-1

Razglas.

A. Vpisovanje v I. razred deške, oziroma dekliške vadnice in v otroški vrtec je

v ponedeljek, dne 14. septembra

od 8. do 10. ure, v II., III. in IV. razred obeh vadnic

v sredo, dne 16. septembra

od 8. do 10. ure v dotičnih učnih sobah.

B. Ker ni več prostora, ne bo v začetku šolskega leta 1908/09 sprejemnega izpita za I. letnik moškega in ženskega učiteljskega.

C. Gojenci in gojenke, ki so bili sprejeti meseca julija v I. letnik in dozdanji gojenci II., III. in IV. letnika se zglase

v sredo, dne 16. septembra

in sicer gojenci ob 8. uri, gojenke ob 2. uri.

Ponavljajni izpiti so v sredo, dne 16. in v četrtek, dne 17. sept.

Na žensko učiteljske se gojenke nanovo ne sprejemajo, ker ni prostora.

Šolsko leto 1908/09 se prične v petek, dne 18. sept. s slovesno sv. mašo.

Ravnateljstvo c. kr. moškega in ženskega učiteljske v Ljubljani.

== Zastonj ==

se porabijo vsako leto milijoni za zdravljenja in gotovo se poskusijo vsakovrstna sredstva kakor kopeli, masaže, vribanja itd. in ravno oni način zdravljenja, s katerim so dosegli zlasti v zadnjih letih znatne uspehe, namreč zdravljenje potom elektrike, se v največ slučajih na veliko škodo bolnikov premalo vpoštevata in to le raditega, ker večina bolnikov ne pozna takega pri-

pravnega in vspeš. samo-zdravljenja. Svetujemo torej vsakemu bolniku, zlasti takim, ki jih mučijo nervoznost, nevrastenija, revmatizem, bolezen v križu in glavi, želodčne in črevesne slabosti, onemoglost srca, ohromelosti in vseh vrst slabosti, da pošlje spodnji kupon na naš naslov, in mi mu dopošljemo takoj 64 strani obsegajočo ilustrirano

knjigo brezplačno

razprava o moderni elektroterapiji.

Elektroterapevtska ordinacija, Dunaj, I. Schwangasse št. I. 1 s/3 I. n

Kupon za brezplačno knjigo.

6. sept. 1908.

Na

elektroterapevtsko ordinacijo na Dunaju,

Schwangasse 1, 1 s/3, I. nadstr.

Prosim pošljite mi knjigo „Eine Abhandlung über moderne Elektro-Therapie“ gratis in franko pod zaprto kuverto.

Ime:

Naslov:

2174 1-1

VINO

izvrstno, iz vinskih gor, slavni izza časa Rimljanov, ležečih na morski obali Izola-Pirano, je naprodaj v kletah poštenih slovenskih kmetov. Posreduje in za pristnost jamči: »**Kmečka gospodarska zadruga v Medoših (Korte)**« pošta Pirano — železniš. postaja Portorose (Istra). Cena belemu (rumenemu) vinu od 28—32 K hekto. Cena črnemu (isterski refoško) od 25—27 K hekto postavljeno na postajo. 1647 9

Prava istrska vina

Zaradi preobite zaloge se dobijo od **Kmetске vinske zadruge v Bujah** po nizki ceni od 56 litrov naprej 1937 10

bela vina liter po 26 h. fini teran liter po 21 h.

Ceniki in vzorci brezplačno na zahtevanje Cantina sociale cooperativa Buje (Istria)

: Zobozdravniški atelje :
dr. Edv. Globočnik
2158 v Kranju 8-4
v hiši kjer je lekarna
je od 16. sept. naprej slav. občinstvu vsak dan na razpolago.

2 učenca

za mizarško obrt sprejme takoj Jan. Kuhar, mizarški mojster v Vižmarjih št. 69. pri Ljubljani. 2163 3-3

V Ameriko in Kanado
najzložnejša, najcenejša in najvarnejša
vožnja s **Cunard Line**

644 28 **Bližnji odhodi**
Iz Trsta, domačega pristanišča: Panonija 8. septembra, Karpatija 22. septembra, Ultonia 29. septembra 1908.
Iz Liverpoola: Lusitanija največji najlepši parnik 5. septembra, 3. in 24. oktobra, Mauretania 12. sept. 10. oktobra.

Pojasnila in vožne karte pri **Andrej Odlasek**, Ljubljana, Slomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.

Na **Klancu št. 15 pri Kranju** se prodaja iz proste roke

hiša

vrt s sadjem nasajen, njive 20 mernikov posetve, in travnik 6 mernikov posetve. To je vse v enem kosu blizu hiše in ob lepi cesti. Gozda je okoli 6 oralov v dobrem stanu. Voda pred hišo. Proda se tudi sama hiša. Kupi se tudi, ako ni vsega denarja.

Obidič Jožef
na Klancu pri Kranju.
2039 3-3

Ustanovljeno 1862. Telefon št. 584

RUDOLF GEBURTH
c. k. dvor. mašinist
DUNAJ (WIEN), VII, KAISERSTRASSE 71
na vogalu Burggasse.

Največja zaloga **vsakovrstnih peči** za vsako porabo od navadne do najfinejše in najelegantnejše izpeljave, v vseh velikostih, črne ali bogato emailirane. **Peči za trajno kurjavo za premog.** Okrogle peči za regulirati od 15 K višje. Zaloga ognjišč, šteditnikov in strojnih ognjišč. **Najboljše plinove peči, kamini črni in email.** **Železne peči s pečnicami** za dve ali tri sobe.

Patent-vložki za glinaste peči. Sušilnice. Krušne peči.
2034 20-2

Proda se: 2176 3-1

kuhinjska omara

otroški voziček; 12. met. konopn. cevi. Vse dobro ohranjeno. **Vrvarska steza 3, 1.** (postajališče Samassa elektr. železnice.)

Dva dijaka

se sprejmeta na dobro hrano in stanovanje. 2181 3-1
Kje, pove uprava „Slovenca“.

Št. 334.

Natečaj.

Na c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani je takoj popolnilo mesto

mizarškega delovodje

ki bode oskrboval popolni pouk v mizarstvu, kateri se prične pod vodstvom podpisane ravnateljstva pričetkom prihodnjega šolskega leta v **Solkenu pri Gorci**. Imenovanje se izvrši potom posebne pogodbe pod pogoji, ki se glede nastavljanja in upokojenja delovodij na državnih obrtnih učnih zavodih nahajajo v naredbi naučnega ministrstva z dne 26. septembra 1905, št. 33.895 (Zentralblatt für das gewerbliche Unterrichtswesen, Band XXIV, 6).

Prosilci za to mesto, s katerim je zvezana remuneracija v najvišjem znesku 2400 K, morajo biti večji slovenskega jezika ter dokazati daljšo prakso v večjih mizarških delavnicah in sposobnost za poučevanje v strokovnem risanju.

Prednost imajo pri enakih razmerah prosilci, ki so dovršili kako strokovno šolo. Pravilno opremljene in na **c. kr. ministrstvo za javna dela** naslovljene prošnje je najkasneje do

15. septembra t. l.

vložiti pri podpisanem ravnateljstvu.

C. kr. ravnateljstvo umetno-obrtnih strokovnih šol v Ljubljani,

dne 26. avgusta 1908.

2091 2-2

Oznanilo.

2070 3-2

Na c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani se prične šolsko leto za oddelke:

oddelek za šoloobvezne dečke, dnevna šola za obdelovanje lesa, dnevna šola za umetno vezenje in čipkarstvo, javna risarska šola za mojstre in pomočnike, javna risarska šola za dame

v soboto dne 19. septembra
in za zimske kurze za stavbne obrtnike
v torek dne 3. novembra.

Na novo vstopajoči učenci in učenke se morajo v spremstvu staršev ali njihovih namestnikov zglasiti v ravnateljstvu pisarni (Stari trg 34.)

dne 16., 17. ali 18. septembra.

Učencem in učenkam, ki so bili že lani na zavodu, se je javiti

dne 18. septembra zjutraj.

Oddelek za šoloobvezne dečke obstoji iz dveh letnikov ter ima namen pripravljati učence za obrtni stan sploh ozir. za pouk pri mojstru ali v tvornici. Absolventom tega oddelka je tudi mogoče vstopiti v oddelke za kiparstvo na dnevni šoli za obdelovanje lesa.

Oddelek za šoloobvezne dečke nadomestila torej meščansko šolo ali spodnje razrede srednjih šol.

Dnevna šola za obdelovanje lesa ima oddelke za mizarstvo, strugarstvo, rezbarstvo in kiparstvo. Prvi trije se bodo polagoma razpustili in se letos zadnjič sprejemajo vanje učenci.

Sprejemni pogoji:

- Na oddelku za šoloobvezne dečke:**
 - I. letnik. Dovršena ljudska šola in starost 12 let (do 31. decembra 1908).
 - II. Znanje učne stvarine prvega letnika in starost 13 let (do 31. decembra 1908).
- Dnevna šola za obdelovanje lesa:**

Dovršeni oddelki za šoloobvezne dečke ali meščanska šola ozir. osemrazredna ljudska šola ali širije razredi srednje šole (neugodni uspehi iz latinščine ali grščine se ne upoštevajo); starost 14 let (do 31. decembra 1908).
- Na dnevni šoli za umetno vezenje in čipkarstvo:**

Dovršena ljudska šola in starost 14 let, izjemoma 12 let (do 31. decembra 1908).
- Na obeh javnih risarskih šolah s sprejemajo učenci celo leto, kolikor to dopuščajo prostori.**
- V zimske kurze za stavbne obrtnike** se zaradi pomanjkanja prostorov letos ne sprejemajo novi učenci in imajo pristop edino le učenci lanskega leta.

V Ljubljani, dne 29. avgusta 1908.

C. kr. ravnateljstvo.

Vsled reduciranja produkcije se prodaja **500 tuc. rjuh brez šiva**
50/200 cm velikih, obrobjenih, prve kakovosti, 6 kosov za **K 14-30.**
Priporočljivo za hotele in kopalnice 2009 7

Krasne novosti flanele, barhenta, cefira, oksforda, damasta. Posteljno, namizno perilo itd., le boljše kakovosti. **Vzorci zastoj.**
Posebnost: **Nevestine oprave**, tudi gotove, od 500 do 15.000 kron.
Tkalnica platna in bombaža **br. Krejcar**, Dobruška, Češko.

Zvestega in pridnega 2162 2-2

konjskega hlapca

veščega pisave sprejme proti dobremu plačilu **M. Ivančič**, veleposestnik v Medvodah.

NOXIN

Najboljši
Creme
za čevlje.

Dobi se v vseh boljših trgovinah
Zaloga pri **K. A. KREGAR**, Ljubljana,
Sv. Petra cesta št. 2.

Prodal bodem dne 15. sept. 1908 od svojega zemljišča, ležečega v davčni občini Cerklje pri Kranju in Zg. Brnik-u približno

20 oralov njiv in gozdov z doraščenim lesom.

Kupci naj se zglase 15. septembra 1908 predpoldne pri **g. Josip-u Jenkotu (Babič)** na Zgornjem Brniku pri Cerkljah.

Nemcem posestvo ni na prodaj.
2169 3-2 **Janko Vavken**, Cerklje.

Najboljše klavirje harmonije

amer. sistema prodaja in izposoja najceneje edina narodna trdk.

Alfonz Breznik, Grad šče št. 11 (blizu nunske cerkve)

Kot edini domačin, strokovnjak in učitelj „Glasbene Matice“, opozarjam vsakogar, naj se blagovoli prepričati o blagovarnosti in trpežnosti mojih instrumentov. — Delna odplačila. — Desetletno jamstvo. Najceneje uglaševanje. 2079 52-2

Umetnijski zavod za slikanje na steklo B. SKARDA v Brnu.
Izdeluje zlasti: cerkvena okna različne izvirne. Ceniki in strokovni svet brezplačno. Št. 141 celikovan s prvimi darili

C. kr. oblastveno potrjeno 18 69
učilišče za krojno risanje
Franja Jesih
Ljubljana, Starl trg št. 28.
Dobi se tudi kroj po životni meri.

Katoliška bukvarna v Ljubljani

priporoča

šolske knjige za vse šole :

ljudske, obrtne, meščanske in srednje šole v najnovejših aprobiranih izdajah. — Izmed novo upeljanih knjig je bukvarna založila:

Tominšek, dr. Jos. Grška slovnica vez. v platno **K 3-.-**

Tominšek, dr. Jos. Grška vadnica vez. v platno **K 3-50.**

Svetina, Katoliški verouk za višje razrede srednjih šol (V. razred). Prva knjiga: Resničnost katoliške vere. Vez. v platno **K 2-80.**

Stroj Alojzij Liturgika. Nauk o bogočastnih obredih sv. katoliške cerkve. Vez. v platno **K 1-40.**

Na razpolago ima tudi v raznih izdajah slovenske, nemške, francoske, angleške, laške itd. slovarje in Schulmannove ter Freundove prestave in preparacije za latinske in grške klasike.

Izjava.

Podpisani izjavljam, da nisem plačnik za dolgo svoje žene **Marije Kozinec** roj. **Rakoša**, ki obenem tudi vedežuje na karte, ker je šla prostovoljno od mene.

2172 2-2

Alojzij Kozinec.

2190 1-1

Švicarija.

Danes, 5. septembra in jutri 6. septembra od 5. ure pop. do 10. zvečer.

umetno-zabavni

večer trojice Starkoff

Vstop prost.

DIJAK

se sprejme na stanovanje in hrano. — Več se izve **Rimska cesta št. 17.**

2197 3 1

Puške!

Lancaster od K 26-.-, Flobert-puške od K 8 50, pištole od K 1-50, samokresi od K 5-.-

:: Popravila ceno. — Ilustrovani ceniki franco. ::

F. DUŠEK v Opočno št. 77

1631 Češko. 8

Glavna zaloga:

lekarna Ub. pl. Trnkóczy

:: Ljubljana. ::

Primarius **dr. V. GREGORIČ** Ljubljana

kronska
ustna
voda

EUODIN

(Zakonito zavarovan.)

Specialiteta za kadičce.

10 do 15 kapljic v kozarec vode.

Cena 2 kroni.

Glavna zaloga:

lekarna Ub. pl. Trnkóczy

:: Ljubljana. :: 1898 25

Čistilnica črev na mestni klavnici v Ljubljani priporoča k bližajoči sezoni zajamčeno čisto osnažena

2188 2-1

čreva

vseh vrst po najnižjih dnevni cenah, le od živine, ki je pod živinozdravniško kontrolo zaklana. Cenjena naročila izvršuje točno in resno **JOSIP BERGMAN, Poljanska cesta 83.**

Učenec

za sobno slikarstvo se sprejme takoj pri **Antonu Sokliču v Kranju.**

2040 2-1

Izjava.

2195 1-1

Ker sem bil v ponedeljek 1. septembra javno na cesti napaden, češ, da sem jaz kriv, da so delavci pri tovarni v Lescah pri plači pritrngani, obljubim vsakemu, kateri mi more dokazati, da sem jaz znil le besedo pri g. Zimmermannu ali njegovem palirju, naj isti plače delavcem zniža, da mu dam isti trenutek 200 K na roko.

Tisti, ki so v raznašanju te vesti jako marljivi, naj se torej potrudijo.

Z odličnim spoštovanjem

Franc Walland,

posestnik v Lescah, Gorenjsko.

Vedno

je nelepa in nadležna

KORPULENCA

Englisch Breakfast Tea

suši izredno, je zdrava in prijetnega okusa.

2143 1-1

Edino pristna zavita v ličeje pri **Einhornapotheke v Welsu** Gorenje Avstrijsko.

1 zavoj K 3; dvojni zavoj K 5 50; za poskušnjo K 1 50; poština posebej.

2 stanovanji

vsako z dvema sobama in pritliklinami, pripravi zlasti za penzioniste, se oddasti takoj v **Škofji Loki.**

Več se izve pri **Antonu Homannu** ravnatom.

2194 3-1

ETERNA

Cevke in ustniki.

Višek popolnosti v izdelovanju pip

Prednosti: Snažnost, trpežnost, nizka cena, užitek pri kajenju!

13

Zdravniško priporočljivo.

Dobe se povsod.

Jesenske kakor zimske obleke

površnike, suknje in dežne plašče za gospode in dečke po izredno nizkih in stalnih cenah priporoča

konfekcijska trgovina

A. Lukič

Ljubljana, Pred škofijo št. 19.

Najnovejši pariški in dunajski modeli za dame in deklice :

Kdor hoče pristni

nanoški sir

obrbe naj se na »Zalogo nanoškega sira v Vipavici.«

2179 1-1

Podružnica: **Franjo Skapin.**

Prodaja se na debelo in drobno.

Nemeblovana soba

ali kabinet v bližini Mestnega trga išče neka gospa Naročila pod št. 24 proti izkazu inseratnega lista, glavna pošta.

2186 1-1

Kot hišnik

želi nastopiti službo zakonski mož brez otrok. Ponudbe na upravo lista pod »hišnik«.

2182 1-1

Trboveljski kosovni in orehovni premog

od 50 kg naprej do celih vagonov priporoča v blagohotna naročila, zagotavljajočo točno postrežbo

2178 3-1

Ivana Treo

Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico

Ugoden nakup ostankov

40 metrov cefira, barhenta, flanel, volnine itd. lepo zbranih, v kosih 1-8 metrov pošilja franco po povzetju za 18 kron slovitno znana izvozna tvrdka

2152 8-1

V. J. Havliček a bratr v Podčrbradli, Češko.

Naročite takoj! — Priporočilo P. n. pošiljite mi 40 metrov ostankov. To je že drugo naročilo in prosim, da mi pošljete zopet dobro blago, kakor pri prvem naročilu. Z odličnim spoštovanjem

M. Z. 2152 8-1

v Čechah v Prostějovu, 2. 12. 1907.

Izvanredna državna loterija.

Na najvišje povelje Nj. c. in kr. apostol. Velič.

za dobrodelne namene c. kr. deželne brambe in orožništva.

Izredna jubilejna loterija

Ta denarna loterija edina v Avstriji postavno dopuščena, vsebuje 17.984 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 513.760 K.

2082 10-1

Glavni dobitek 200.000 K.

Srečkanje nepreklicno dne 22. oktobra 1908.

4 K Ena srečka stane 4 K.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vordere Zollamts-Strasse 7, v loter. kolekturah, tobakarnah, davčnih poštnih, brzojavnih in železn. uradih, v menjalnicah i. t. d.; igralni načrti za kupce brezplačno. Srečke se pošiljajo poštne prosto. Od c. kr. loterij. : ravnateljstva. :

Služba

2188 2-1

cerkvenika in organista

v Mirni peči na Dolenjskem je razpisana. Nastop s 15. oktobrom t. l. Dohodki deloma v biri, deloma v denarju znašajo do 800 K.

Župni urad v Mirni peči, Dolenjsko.

Proda se iz proste roke pod ugodnimi pogoji

2-1

hiša

z 9 sobami. Zraven hiše je lep vrt. Poizve se na Glincah, Tržaška cesta št. 78.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da prevzemam vsakovrstna

2185 1-1

polaganja

hrastovih (parketnih) tal.

Delo solidno in poceni.

ANDREJ KOKALJ v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 12.

Zdravo grozdje

najfinejše plemenite vrste, debele jagode, sladak, vsak dan sveže trgano 5 kg zavoj franco 3 50 K L. Altneu Versecz 44, Ogrsko.

2191 5-1

Ženitbena ponudba.

Trgovca 29 let, rimsko-katoliške vere, kremenitega značaja, simpatične unanosti, z dobro idočo trgovino v nekem provincijalnem mestu Hrvaške, udovec, z enoletno vrisrčno deklico, želi se zopet poročiti z damo, ki je izurjena v gospodinjstvu ter dobrega srca, v starosti 20-25 let. Udova z enim otrokom ni izključena in naj bi imela 15 do 20.000 kron gotovine. Lahko je Hrvatca, Štajerka ali Kranjca. Prijazne, le resne ponudbe s polnim naslovom s sliko ured naj se pošiljajo na upravo tega lista pod številko „2193“. Tajnost zajamčena.

2193 3-1

Prodajalka

za konfekcijo, v šivanju popolnoma izurjena, se takoj sprejme. Naslov pove „Upravništvo Slovenca“. 2164 3-2

Likarica

se takoj sprejme. Poizve se pri **g. Mahru**, lastniku trgovskega učnega zavoda v Ljubljani. 2002 3-2

Zastoj

zahtevajte moj ilustrirani cenik o urah, zlatini, srebrni itd.

Drag. Heger

urar, juvelir in graver. Oslek I. Kapočasta ul. 4. (Klarna.)

Učenca

2115 2-2

s primerno šolsko izobrazbo, dobrega v računanju, krepkega in zdravega, poštenih starišev sprejme takoj v svojo trgovino s špecerijskim blagom trvdka: **I. Kušan** Kranj, (Gorenjsko).

Pozor

gostilničarji in trgovci!

Prodajam iz proste roke na **Gorenjskem** samo 5 minut od kolodvora oddaljeno **gostilno** in **prodajalno** z vso opravo. **Hiša** ima 9 sob za letovičarje, kuhinjo, klet, ledenico, drvarnico, kegljišče, veliko dvorišče in vrt. Prodajam tudi hlev, travnik, njivo in 4 gozde, vse za nizko ceno 16.000 kron. 2042 3-3

Ne zamudite te ugodne prilike. Natančnejša vprašanja pod šifro „D. R. sreča“ poštnoležeče **Spodnja Šiška** pri Ljubljani.

Zajamčeno trpežna - sukna -

najnovjših vzorcev zanesljive jakosti za obleko, površnike, suknje v veliki lepi izbiri po zelo nizkih cenah pošilja 2107 3-2

- **FRANT. MAREK** -

češka tovarna za sukno v Libercu, Čslo.

Vzorci na zahtevo. — Prodaja na drobno in debelo. — Pošiljatev nad 20 K franko. — **Najcenejši nakupni izvor.**

Zaloga pohištva

v ljubljanskem kolizeju na Marija Terezije cesti šte. 11

Puc & Komp.

priloga **kompletno** opravo za spalne in jedilne sobe, železno pohištvo, tapetniške izdelke in blago. **Zagrinjala** in **posteljne preproge** vsled opustitve po znižanih cenah.

Lastno mizarstvo in tapetniške delavnice.

:: **Specijaliteti**: Patent. spalni divan. :: 9931 4

Zakonito zajamčeno.

„Hygienicus“ pasta za likanje

Zakonito zajamčeno.

Varstvena znamka.

senzacionalna iznajdba, s katerim postanejo tkanine zopet kakor nove. Neobhodno potreben za namizno, posteljno, toaletno perilo, mehke srajce, bluze, nevestine oprave, za bela kakor tudi barvena platnena ali volnena oblačila, zagrinjala, čipke, tančice itd.

»Hygienicus« napravi tkanino trpežno in izvanredno mehko, slično baržunu; volneno blago dobi sličnost holandskega platna.

Vedno enacega učinka za vse vrste tkanin, iz platna, bombaža, volne ali svile.

Učinkuje razkrajajoče!

Dobi se v vseh specerijskih in kolonijalnih trgovinah in drogerijah. 1522 20-10

L. Chiozza & Co.
Červinjan (Primorsko).

Fr. Mally in drug

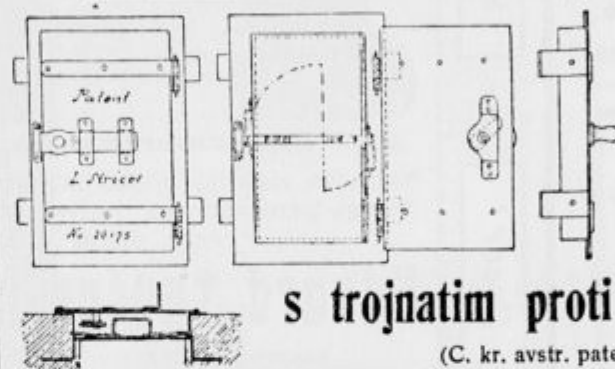
parna opekarna v Srednjih Gameljnih, pisarna v Ljubljani na Resljevi cesti šte. 2

ponuja **zarezano** in **vsakovrstno drugo**

opeko

2026 3-3
v poljubni množini.

Važno za inženirje, stavbne podjetnike, hišne posestnike in hišne upravitelje.

Proti sajam in prahu popolnoma varno zaprt dimnik, kjer je tudi vsaka nevarnost po ognju izključena, omogočujejo samo

patentna dimniška dvojnata vrata

s trojnatim proti ognju varnim zatvorom.

(C. kr. avstr. patent št. 26.175 od 1. junija 1906.)

Konstrukcijo teh dimniških vrat, ki se lahko dajo vstaviti v novih ali pa že v starih poslopih, so strokovnjaki že večkrat preizkusili in splošno pripoznali tem dimniškim vratom prednost pred vsemi drugimi. — **Mestni magistrat Ljublj.** priporoča ta vrata z razpisom 21. avgusta 1907; **deželni glavar kranjski** pa z okrožnico z dne 11. maja 1908 vsem županstvom na Kranjskem.

Pojasnila daje

L. Stricel dimnikarski mojster.

Dobivajo se v vseh želez. trgovinah ali pri Lud. Striclu kakor tudi pri trvdki Aug. Žabkar.

1574 7-6

Ponarejanje patentnih vrat se kaznuje po patent. zakonu.

Sprejem pomočnika

z večletno prakso v **špecerijski stroki**. Ozira se le na izurjene detajliste, večje obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi. Vstop ali **takoj** ali najkasneje do **15. oktobra t. l.** Tudi se sprejme inteligentna in izurjena

prodajalka

iste stroke. 2166 3-2
Karol Planinšek, Ljubljana.

Globin
je

najboljše in najfinejše čisto za čevlje

Na prodaj je:

1 dobro ohranjen bilard z 10 quees, cena 70 K; 2 omari, ena velika in ena mala, za spravljanje ledu; mala še dobro ohranjena, cena 20 K; velika dvodelna, cena 50 K; 2 veliki storo novi železni peči, za kurjavo s premogom (Füllöfen), cena 50 in 80 K, pri

Ivanu Wakonlgu.

2151 3-2

ZELO TRPEŽNO POKROVNO SREDSTVO NA VREMENSKI STRANI JE

Eternit

ŠKRIL.

ETERNIT-TOVARNA LJUDEVITA HATSCHEK, LINZ, VOCKLABRUCK, DUNAJ, BUDIMPEŠTA, NYERGES-UJFALU.

Glavno zastopstvo za južne dežele:

V. JANACH IN DRUG, TRST.

Vprašanja na založnika **Teodorja Korna**, krova in kleparskega mojstra v Ljubljani, kjer se izdelujejo streševodi, kleparski in krovski dela iz različnega blaga. 1349 24-9

SLIVOVKA

tropinovec
kranjski brinjevec

875 104-10

Odlikovano v Parizu.

se dobi v sodih od 60 litrov naprej po prav primerni ceni v zanesljivi kakovosti v

veležganjarni in rektifikarni sadja

M. Rosner & Co.,
Ljubljana,
Spod. Šiška, poleg Kosteljeve pivovarne.

Podružnice:

Fruga z mešanico: Graben 33, Main str. 17, Baden, Szeged, De la Liza, Čiška Zambon, Wernski Sumborg, Kölling, Novi Pazar, Flona, Svila in Liberec.

Mešanice na Dunaju:

I. Wollzeile 1, H. Tabarstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vagal Rennweg), III. Länggasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 13, V. Schönbrunnerstrasse 48 A, VI. Gumpendorferstr. 28, VII. Mariahilferstrasse 16, VIII. Lersbentelstrasse 122, IX. Alserstrasse 22, XVIII. Währingergasse 44, XIX. Döblinger Hauptstr. 12, XIX. Hauptstrasse 24.

Mešjalnična delniška družba 45 180-176

„MERCUR“

Dunaj, I. Wollzeile 1.

Ako kapital K 20.000.000. Resor. zaklad K 8.000.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk, devis, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje izrebranih zastavnic in obligacij, srečk in kuponov.

SODI

še dobro ohranjeni, stari in novi so na prodaj pri **I. Buggenigu**, sodarskem mojstru, Cesta na Rudolfovo železnico šte. 5.

Več 2113 2
slamoreznic in mlinov za sadje

z 2 kamenitima valjema se radi pomanjkanja prostora prav ceno proda. **A. SUŠNIK**, trgovina, Zaloška cesta 21

2050 20 - 3
FR. ŠEVČIK, puškar v Ljubljani, Židovske ulice 7.

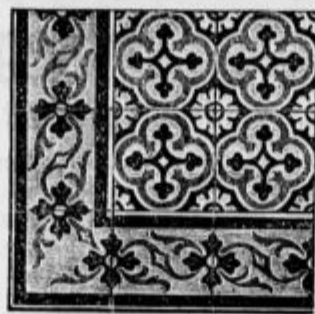

Priporoča svojo veliko zalogo najboljših pušk in semokresov najnovejšega sistema. Kakor tudi municijo in vse druge lovske priprave po najnižjih cenah. Popravila se izvršujejo točno. Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštnine prosto.

Žaga Deghenghi Ljubljana
:: kupuje ::
:: smrekove in ::
hrastove hlode
franko drž. kolodvor
:: Ljubljana. ::
Ponudbe naj se pošiljajo:
Parna žaga Deghenghi Ljubljana.

Poslalarstvo in podobarstvo.
Slavnemu občinstvu, osobito pa velečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom vljudno naznanjava, da vsa pod tordko 318 44-2
Götzl ml. & Lebar
ustanovila kiparsko (podobarsko) obrt ter izdelovanje oltarjev v Ljubljani, Turjaški trg št. 1.
Priporočava se torej za vsa ta strokovna dela ter pošiljava razne načrte brezplačno na vpogled. — Izvrševala bodo vsa vsako izročeno delo vestno, umetniško, rečno in po smernih cenah.
Priznana pisma so na razpolago.
V salogi bodo vedno rasna razpela in okvirji za cerkvene in druge podobe.
Z odličnim spoštovanjem
Götzl ml. & Lebar
poslalarstvo in podobarstvo.

Ivan Terdan
pleskarstvo
Ljubljana, Vegove ulice št. 8
se priporoča slavnemu p. n. občinstvu v izvršitev vseh v pleskarsko obrt spadajočih del, kakor tudi slikarskih, napisnih in dekorativnih del.
Posebno se še priporoča za cenjena naročila za stavbeno in pohištveno pleskarstvo. 2467 52-14

Andrej Zajec

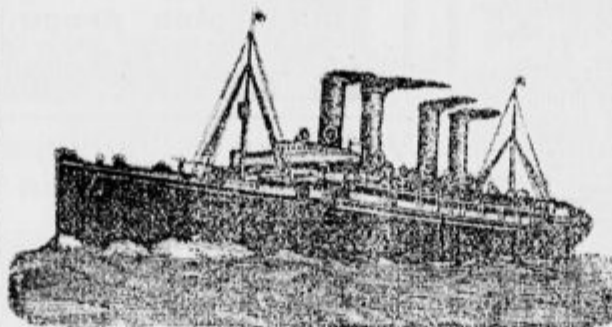
cementarna

na Pešati, pošta Dol pri Ljubljani

Prečast. cerkvenim predstojništvom, zasebnikom in podjetnikom priporočam kot najcenejši, a elegantni tlak za cerkve, šole, zakristije, veže, kuhinje in hodnike krasne — **mozaične plošče** v raznih barvah in okus. uzorcih.
Izdelujem tudi raznovrstne **stopnice, podboje, krasne križe** poljubne velikosti za na pokopališča **grobne spomenike in okvirje**, brušene in polirane kot marmor. — Slavnim cestnim odborom in zasebnikom nudim **cementne cevi** (6—40 cm svetlobe) za kanale in vodovode (zlasti šestcentimeterske, namesto dragih železnih in malo trpežnih lesenih cevij), **milnje kamne, korita za živino in drugo cementno blago.** 692 24

Ceniki in vzorci na zahtevo.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“ iz

Bremena New-York
s cesarskimi brzoparniki **Kaiser Wilhelm II. Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm d. Grosse.**

Prekomorska vožnja traja samo 5—6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnege društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino-le pri 2-86 35

Edvard Tavčar-Ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.
nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba poštna rečna in solidna.
Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.
Tu se dobivajo pa tudi listki preko **Baltimore** in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapur, v Avstralijo itd. itd.

Ustanovljena leta 1882.
Telefon št. 185

Ustanovljena leta 1882.
Pošne hranilnice račun št. 828.405.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem združnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti šte. 18

je imela koncem leta 1907 denarnega prometa . . . K 59.197.246-20
upravnega premuženja . . . K 12.888.795-43

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2%

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1907 . . . K 12.434.933-24.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4% z 1 1/2% na amortizacijo ali pa po 5 1/4% brez amortizacije; na menice po 6%.

Posojil. sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov. 201

Lepa zračna stanovanja

vsake vrste, z 1, 2 ali več sobami od 8 kron mesečno naprej, se takoj ali za pozneje oddajo v novozgrajenih hišah na **Predovičevem selu** poleg Ljubljane. — Več se izve pri **E. Predoviču, Ambrožev trg 7, v Ljubljani.**

Optični zavod

Fr. P. Zajec Ljubljana, Stari trg 26

priporoča svojo dobro urejeno zalogo raznih očal, ščipalcev, daljnogledov, toplomerjev, zrakomerjev itd. Očala in ščipalci se napravijo natančno po zdravniškem receptu. Popravila točno in ceno.

Velika zaloga pravih švicarskih žepnih in stenskih ur, zlatine in srebrnine.

Nikel ure od gl. 1-90 do 10- Srebrne ure . . . 3 00 . . . 40- Zlate . . . 12 . . . 750-
Zahtevajte moj novi cenik, ki ga pošljem brezplačno.

Kje se dobe najboljši poljedelski stroji, kakor mlatinice, gepeljni, slamoreznice, čistilnice, preše za sadje i. t. d. 1739 7

Edino le pri:

FR. STUPICA

v Ljubljani, Mar. Terezije cesta šte. 1., Valvazorjev trg šte. 6.

in za kaj: zato, ker so dotični stroji: iz najboljših tovarn sveta, najbolje sestavljeni, ker se istih proda na tisoče in tisoče komadov in se ravno radi tega, ker se jih izdeluje v velikih množinah, dobivajo po nizkih cenah. Moji stroji so povsod jako priljubljeni. — Obračajte se na mojo tvrdo pri nakupu **stavenih potrebščin**, portland-cementa, traverz, železniških šin in druge različne železnine in raznega orodja, nagrobnih križev, tehtnic.

Najcenejše

dežnike in solnčnike

domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu p. n. občinstvu in preč. duhovščini

JOSIP VIDMAR
v Ljubljani

Pred škofijo šte. 19. — Stari trg šte. 4. Prešernove ulice šte. 4. 163 52-19

Popravila točno in ceno.

BLUZE
največja izbira v svetu in v drugem modernem :: :: :: blagu tudi po mest. :: :: ::
Vaskovestna
KRILA, PERILO in OTROČJE
OBLEKCE
po najnižjih cenah.
M. KRISTOVIČ poroč. BUČAR
Ljubljana, Stari trg šte. 28.

Založnik c. kr. avstr. državnih uradnikov.

Klobuke,
cilindre in čepice
v najnovejših faconah in v velikih izberah
priporoča 113 52-28
Ivan Soklič.

Pod trančo št. 2. Pontaja ulok. Soloznice.

Dve hiši

se prodasta. Poizve se na Trnovskem pristanu št. 14, Ljubljana. 1687 5

Tri vinske kleti

se prodajo, ozir. dajo v najem. Pripravne so za skladišča ali za mesarijo. Proda se tudi hiša v kateri je gostilna. Naslov pove uprav. „Slovenca“. 2155 3-2

Dijaki

se sprejmejo za prihodnje šolsko leto na stanovanje in dobro hrano ter pod strogo nadzorstvo. Klavir stoji na razpolago.

Natančneje pojasnilo daje g. Josipina Lavrenčič, Marije Terexije cesta št. 11, I. nadstropje, vrata št. 64. 2088 8-4

Južnonemška predilnica išče več raztezalk

(Streckerinnen) dalje delavk na predpilni stroj (Flyerinnen) kakor tudi za predilni stroj na obroček (Trostlerinnen) proti visoki plači. Ravnotako dobe moški člani družine delo. Potni stroški se plačajo predujemoma. Ponudbe pod S. L. 4532 na RUDOLF MOSSE, Augsburg. 2148 3-2

„CROATIA“

je edina hrvaška zavarovalnica osnovana od občine svobodnega in kr. glavnega mesta Zagreba.

„CROATIA“ osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje vrste (hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd.) ter premičnine (kakor hišno orodje, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd.) po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah. — Vsa pojasnila daje: 1395 32-14

Glavni zastop „Croatie“ v Ljubljani, Gosposke ulice 4. (Za vsa večja mesta na deželi se iščejo zastopniki.)

Revma Nevralgije, kožne bolezni in rane, chron. Morbus Brightii Protin! ohromelosti in pri različnih :: :: ženskih bolezni :: :: Ischias

Izborni zdravilstveni vspehi

Krapina-Toplice

Priznано od avtoritet, izborno, zdravilno in izredno učinkujoče termalno zdravilno kopališče 38 do 44° C, z največjim termalno-kopalnim bazenom v Evropi. 765 20-20

Zdravilišče s stanovanji, najpopolnejši higieniški komfort. Izborni restavrant in kavarna. Cene zmerne; čitalnice in konverzacijske dvorane. Dvigalo, pokrito sprehajališče. Krasni parki. Lepa žup. cerkev. Stalna zdraviliška godba. Igrišča, razvedrila itd. Avtomobili.

Vedni prtok in odtok 3800 lit. v minuti. Posebne marmor-kadne kopeli in tuši Sudariji (potilnice) edini te vrste. Otvorjeno od 1. aprila do konca novembra. Znižane cene do 1. junija in od 1. sept. Kopal. zdravnik dr. Ed. Mai. Klin. masaža, zdravilna gimnastika, elektriciteta. Prospekte in pojasnila daje kopališko ravnatelj. Krapina-Toplice na Hrvaškem.

Od postaje „Rogaške“ lokalne želez. Grobelno-Rogatec, odcepek (Dunaj-Trst) 2 uri. Postaja Zabok-Krapina-Toplice (Čakaturm-Zagreb) 1 uro. Na obeh postajah poštni in zasebni vozovi. Zasebni avtomobili. Naročila pri kopel. ravnateljstvu na postaji Zabok-Krapina-Toplice, Rogatec in Poljčane.

Solidna potrežba!

Pozor!

Za prevažanje vsakovrstnega blaga, bodisi na postaje železnic ali z njih, se gg. trgovcem, obrtnikom ter slavnemu občinstvu sploh najtopleje priporoča domača trdka

Telefon št. 262.

Josip Škerlj

spediter, Ljubljana, Kongresni trg 16.

Telefon št. 262.

1970 12-10

Nizke cene!

300 vinskih sodov

od 300 do 900 litrov in od 1000 do 3800 litrov, v jako dobrem :: stanu, močnih, iz hrastovega lesa, odda po jako primerni ceni trdka ::

M. Rosner & Co., veležganjarna sadja v Ljubljani poleg Koslerjeve pivovarne. 2121 12 3

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, korsetelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in poštено po najnižji ceni bandera in vsa drugo obleko. Prebistite gospode prosim, da se blagovolj pri naročilih osrtaš na domačo trdiko ter ne avšajate tujih trdk, dršlev in potujočih agentov. Zagotavljaje hitro in najpoštenejšo potrežbo in najnižje cene, zstrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo. Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča 2922 1

Ana Hofbauer,

imejateljica zaloga cerkvene obleke, orodja in posoda v Ljubljani, Wolfovo ulice 4.

Pozor!

Priporočam preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo ogromno zalogo umetno izdelanih

Pozor!

nagrobnih spomenikov

iz črnega, zelenega granita, labradorja in belega kararskega, kraškega in več drugih marmorej; prevzemam in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkvena in stavbinska dela. Preskrbujem stike za na spomenike po jako nizki ceni. Imam v zalogi nagrobne okvire.

Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam nagrobne spomenike po jako nizkih cenah.

Z velespoštovanjem 856 24-22

Ignacij Čamernik, kamnosek v Ljubljani, Komenskega ulice št. 26.

Najkrajša in najcenejša vožnja „Ameriko“

z modernimi, velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New York je proga rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih: „Finland“, „Kroonland“, „Vaderland“, „Zeeland“ in „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New Yorkom, so snažnost, izborna hrana, vljudna potrežba in spalnice, po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cenejša kakor na New York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

FRANC DOLENC v Ljubljani,

Koroševske ulice odslej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tišlerju“. 320 46 35

Delniška družba „ZDRUŽENIH PIVOVAREN“ Zalec in Laške

prilporeča svoje izberno pivo. — Specialiteta: „Salvator“ (črno pivo a la monakovske).

Zaloga Spodnja Siška (telefon št. 187).

Pežljave na dom sprejema restavratel „Koroškega Doma“ g. Kržičnik. (Telefon št. 82.)

Za šolsko mladino: „Angleško skladišče oblek“

jesenske in zimske obleke, površnike in dežne plašče, suknje v največji izberi in po čudovito nizkih cenah prodaja

O. BERNATOVIĆ

1326

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Podružnica v Spljetu. I

Delniška glavnica I I K 2.000.000. I I

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice št. 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje od dne vloge po

4 1/2 %

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po kulantnem kurzu.

Podružnica v Celovcu. I

I Rezervni fond I I I K 200.000. I I I

Izvršuje vse
bančne
posle.

1248 52-13

J. C. Mayer, Ljubljana, Stritarjeve ulice.
Banka in menjalnica.
Manufakturna trgovina na debelo in drobno.

Zaloga
vseh vrst
sukna, platna ter
manufakturnega
blaga.

Dva dijaka

se sprejmeta na hrano in stanovanje.
Gradišče št. 7. I. nad. levo.
2105 3-3

Proda se kmetija

1/2 ure od železniške postaje, novo zidani hlevi in hiša, 75 mernikov posetve, gozd, skupni pašnik za 10 goved, 6 konj in 20 ovac, hišni mlin, kmetijski stroji t. j. za vso opravilo za 30 000 K. Več pove gospod **Stefan Bayer, župnik v Grabstanju Korško.**
2037 4-3

Zahtevajte brezplačno dopolnilitev mojega listka oenika z nad 1000 slikami. Jamstvo več let. Vsako popopnilno blago se vzame nazaj za popolni zrussek. Slika 1/2, razv. velikosti.

- St. 365 srebrna dam-skaromet 8-50
- St. 322 srebrna moška remont 3-50
- St. 337 srebrna s sidro 15 kamnov dvojni plašč 6-50
- St. 341, srebrna s sidro dvojni plašč 15 kamnov, posebno močna 7-9-50

Anton Klifmann,

največja tovarniška zaloga ur, zlatine in srebrnine. Lvsos v vse države. Maribor L5., stajarsko.

Zakaj v tujini iskati, Če najboljšo pred pragom leži.

1401 20-13

Planinškova pražena kava

se je vpeljala v kratkem času širom sveta.

In zakaj???

Ker je najfinejša kakovosti; zato priljubljena.
ker je strokovno potom vročega zraka pražena; zato fino aromatična.
ker je prosta nezrelim in nezdravim zrn; zato zdravju neškodljiva.
ker je najzdravnejša zato najcenejša.

Prva ljubljanska velika žgalnica kave
Karel Planinšek
Ljubljana, Dunajska cesta, nasproti kavarne Evrope.

Za jesensko sezono priporoča velika konfekcija

A. KUNC, Ljubljana

bogato izber krasno izdelanih oblek, površnikov in raznih oblačil za gospode in dečke.

Lastni izdelki iz pristno angleškega blaga. Velika zaloga tu- in inozemskega blaga za naročila po meri.

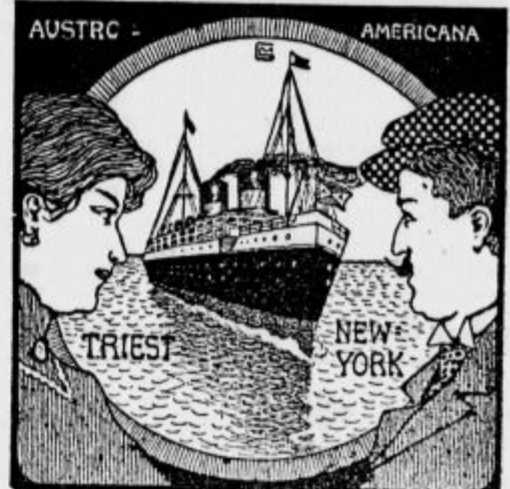
Strokovnjaška postrežba, cene stalne in izredno nizke!

595 55

Sodi.

Več vrst sodov ima napredaj **A. REPIČ**, sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 2983

Izdelane postelje
Iz rdečega postelnega inleta. Prav dobro napolnjene. — Pernica ali blazina 180 cm dolga, 110 cm široka K 10—, 12—, 15— in 18—; 2 metra dolga, 140 cm široka K 14—, 16—, K 18—, 21—. Zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok K 3—, 3-50 in 4—; 90 cm dolg, 70 cm širok K 4— 0 in 5-60. Izdelujem tudi po kakršnikoli drugi meri. Trideseti modroci iz žime za 1 posteljo K 27—, boljši K 33—. Pošilja se poštnine prosto po povzetju od K 10— naprej. — Zamenja ali nazaj se vzame proti povratni poštni stroškov. 2056 6-3
BENEDIKT SACHSEL, Lobes 910 pri Piznu Češko.

Putniki v Ameriko kateri želijo dobro, po ceni in zanesljivo pelevati naj se obrnejo
Simon na Simeleka
v Ljubljani, Kolesarjeve ulice 20.
Šušterova Pojasnila daje se brezplačno.

Istotam sprejemajo se dobri in zanesljivi zastopniki.

Delniški kapital 120,000.000 K

Rezervni zaklad 64,000.000 K

Podružnica c. kr. privil.

avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt

LJUBLJANA, Franca Jožefa cesta šte. 9.

Sprejemlje vloge na obrestovanje v tekočem računu, na giro-račun in proti hranilnim knjižicam, izdaja obrestujoče se blagajniške liste, dovoljuje posojila na tekoči račun, dalje stavbna posojila, carinska posojila, davčna jamstvena posojila itd.
eskomptira menice in devize in priskrbuje njih inkaso, izdaja nakazila, kreditna pisma in priporočilna pisma na vsa tuzemska in inozemska tržišča.

kupuje in prodaja tu- in inozemske rente, zastavna pisma, delnice in srečke in daje vestno navodila za nalaganje kapitala, priskrbuje in deponira vojaške ženitvene kavcije, službene kavcije in vadije za udeležbo pri dražbah, sprejema v shrambo vrednostne papirje in oskrbuje njih upravo in razvidnost, oddaja proti ognju in vplomu sigurne samoshrambe (Safe-Deposits) pod lastnim zaklepom stranke ter sprejema vrednostne predmete (precioze) v hranitev,

zavaruje srečke in izžrebajoče efekte proti izžrebnim izgubi in oskrbuje brezplačno pregledovanje vseh žrebanju podvrženih papirjev, plačuje kupone, izžrebane papirje in valute pri svoji blagajni, daje predujeme na vrednostne papirje ter sprejema borzna naročila za tu- in inozemsko borzo, priskrbi za svoje naročnike trgovske informacije v tu- in inozemstvu itd. itd. itd.

Centrala na Dunaji.

1912 3

Podružnice: Bolcan, Bregenca, Brno, Feldkirch, Gablonc, Gorica, Inomost, Karlovevari, Ljubljana, Lwów, Moravska Ostrovia, Olomuc, Opava, Pulj, Praga, Podmokli, Toplice na Češkem, Trst, Warnsdorf.

OSREDNJA BANKA

ČESKIH HRANILNIC, Podružnica: DUNAJ, I., Wipplingerstr. 22.
(Ustřední banka českých spořitelén)

Vloge na knjižice in račun 4% in 4 1/2%. Kupovanje in prodaja vredn. papirjev. Uprava in šušvalna zaloga brezplačno.

Posojila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na 4% in 1/2%, upravne pristojbine. Financiranje javnih podjetij. Emisija lastnih 4% bankovnih obližic, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kavcije.

Del. kap. 7,000.000.—
Telegrami: „Sporobanka“.
Deponiranje kavcij in vadij raznih vrst.
Eskonti menic samo denarnih zavodov.
Bankovne informacije in svete brezplačno.
Tel. št. 12017.

VZAJEMNO PODPORNNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

Kongresni trg 19 — registrovana zadruga z omejenim poroštvom — Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure **po 4 3/4 %** to je: daje za 200 kron 9 kron 50 vin. na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo.

Rentni davek plača hranilnica sama. — Najsigurnejša prilika za štedenje!

Kanonik A. Kalan l. r., predsednik.

Kanonik J. Sušnik l. r., podpredsednik.